

T.C.
SİNOP ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
REKREASYON YÖNETİMİ ANABİLİM DALI

**REKREATİF ALANLARIN YEREL HALK TARAFINDAN
DEĞERLENDİRİLMESİ: SİNOP İLİ ÖRNEĞİ**

SEDA KANLI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMAN

DOÇ. DR. ERCAN KARAÇAR

SİNOP - 2024

TEZ KABUL

Seda KANLI tarafından hazırlanan “**REKREATİF ALANLARIN YEREL HALK TARAFINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ: SİNOP İLİ ÖRNEĞİ**” başlıklı bu çalışma, 12.07.2024 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak, jürimiz tarafından **YÜKSEK LİSANS tezi** olarak kabul edilmiştir.

Başkan	Dr. Öğr. Üyesi Alpay TIRIL Sinop Üniversitesi / Turizm Fakültesi	İmza
---------------	---	------

Üye (Danışman)	Doç. Dr. Ercan KARAÇAR Sinop Üniversitesi / Turizm Fakültesi	İmza
---------------------------	---	------

Üye	Doç. Dr. M. Mert PASLI Giresun Üniversitesi / Turizm Fakültesi	İmza
------------	---	------

Enstitü Müdürü

Prof. Dr. Fadime DİRİK

.....

ETİK BEYANI

Tez Yazım Kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmasında; tez içinde sunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi, tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu, tez çalışmasında yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi, kullanılan verilerde herhangi bir değişiklik yapmadığımı, bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu, bildirir, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim.

Seda KANLI

ÖZET

YÜKSEK LİSANS TEZİ

REKREATİF ALANLARIN YEREL HALK TARAFINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ: SİNOP İLİ ÖRNEĞİ

SEDA KANLI

SİNOP ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
REKREASYON YÖNETİMİ ANA BİLİM DALI
DANIŞMAN: DOÇ. DR. ERCAN KARAÇAR

Bireylerin refah düzeylerini artırmak ve mental açıdan iyi olmalarını sağlamak adına rekreatif alanlar önemlidir. Bu rekreatif alanlar, bireylerin boş zamanlarını değerlendirmelerini ve doğayla iç içe olmaları açısından önem arz etmektedir. Türkiye'nin en mutlu ili olarak kabul edilen Sinop'ta pek çok rekreatif alan bulunmaktadır. Bu çalışma, Sinop il merkezindeki rekreatif alanların kullanımını ve kullanıcı memnuniyetini değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Veriler, yarı yapılandırılmış görüşme formları aracılığıyla toplanmış ve Sinop'taki rekreatif alanların durumu hakkında kapsamlı bir değerlendirme sunulmuştur. Araştırma sonuçları, rekreatif alanların kullanımının ve kullanıcı memnuniyetinin, alanların büyüklüğü, çeşitliliği, erişilebilirliği, bakımı ve güvenliği gibi faktörlerden etkilendiğini göstermektedir. Katılımcılar, rekreatif alanların yetersiz olduğunu ve parklar ile bahçelerin en çok kullanılan alanlar olduğunu belirtmişlerdir. Özellikle, engelli bireyler ve çocuklu aileler için mevcut alanlarda yeterli imkanların bulunmadığı tespit edilmiştir. Katılımcılar, rekreatif alanlarda daha fazla spor aleti, bisiklet yolu ve oturma alanı talep etmektedir. Bu araştırma, Sinoptaki rekreatif alanların mevcut durumunu ve kullanıcı beklentilerini anlamak amacıyla önemli bir kaynak sunmaktadır. Elde edilen bulgular, rekreatif alanların daha etkili bir şekilde tasarlanması ve yönetilmesi konusunda yöneticilere ve tasarımcılara rehberlik edebilir.

ANAHTAR KELİMELER: Rekreasyon; Rekreatif Alanlar; Yerel Halk; Sinop.

Temmuz 2024, 65 Sayfa

ABSTRACT

MSC THESIS

EVALUATION OF RECREATIVE AREAS BY LOCAL PEOPLE: THE EXAMPLE OF SINOP

SEDA KANLI

**SINOP UNIVERSITY INSTITUTE OF GRADUATE PROGRAMS
DEPARTMENT OF RECREATION MANAGEMENT
SUPERVISOR: ASSOCIATE PROF. DR. ERCAN KARACAR**

Recreational areas are important to increase the welfare levels of people and ensure their mental well-being. These recreational areas give importance to people spending their free time and being in touch with nature. There are many recreational areas in Sinop, which is considered the happiest city of Turkey. This study aims to evaluate the usage and user satisfaction of recreational areas in the center of Sinop province. Data were collected through semi-structured interview forms and provide a comprehensive assessment of the status of recreational areas in the province. The research results indicate that the usage and user satisfaction of recreational areas are influenced by factors such as the size, diversity, accessibility, maintenance, and safety of the areas. Participants noted that recreational areas are insufficient and that parks and gardens are the most frequently used areas. It was particularly found that there are inadequate facilities in existing areas for disabled individuals and families with children. Participants requested more sports equipment, bicycle paths, and seating areas in recreational areas. This study provides an important resource for understanding the current status and user expectations of recreational areas in Sinop province. The findings can guide administrators and designers in more effectively designing and managing recreational areas.

KEYWORDS: Recreation; Recreative Spaces; Local People; Sinop.

June 2024, 65 Page

TEŞEKKÜR

Bu tez çalışmasında, bana yol gösteren, değerli bilgilerini ve deneyimlerini paylaşan danışmanım Sayın Doç. Dr. Ercan KARAÇAR’a, tez savunma jürimde olan kıymetli hocalarıma, veri toplama sürecinde yardım eden ve görüşmeye katılıp çalışmama destek sağlayan Sinop halkına; hayatımın her alanında destekleyen çok kıymetli babama ve değerli anneme çok teşekkür ederim.

Seda KANLI

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
TEZ KABUL	ii
ETİK BEYAN	iii
ÖZET	iv
ABSTRACT	v
TEŞEKKÜR	vi
İÇİNDEKİLER	vii
TABLolar DİZİNİ	ix
1. GİRİŞ	1
1.1. Çalışmanın Amacı.....	3
1.2. Çalışmanın Önemi	4
1.3. Çalışmanın Sınırlılıkları.....	4
1.4. Çalışmanın Varsayımları	5
2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE	7
2.1. Rekreasyonun Tanımı ve Önemi	7
2.2. Rekreasyon Sınıflandırması	8
2.3. Rekreasyon Özellikleri	9
2.4. Rekreatif Alanların Kullanımı	12
2.5. Rekreatif Alanların Tasarımı ve İşletilmesi.....	13
2.6. Sinop Hakkında Genel Bilgiler.....	14
2.6.1. Tarihçesi.....	14
2.6.2. Nüfus özellikleri	16
2.6.3. Ekonomik faaliyetler.....	18
2.6.4. Sinop ili coğrafyası	22
2.7. Sinop'ta Bulunan Rekreatif Alanların Türleri	24
2.7.1. Doğal rekreatif alanları	24
2.7.2. Tarihi ve kültürel alanlar.....	26
2.8. Sinop'ta rekreatif alanların kullanımı.....	27
2.8.1. Sinop'ta rekreatif alanların sorunları.....	28
2.8.2. Sinop'ta rekreatif alanların geliştirilmesi	29
2.8.3. Sinop'ta rekreatif alanların önemi	30
3. MATERYAL VE YÖNTEM	31
3.1. Araştırmanın Modeli.....	31
3.2. Araştırmanın Veri Toplama Süreci.....	31

4. BULGULAR VE TARTIŞMA	33
4.1. Demografik Bilgilere Ait Bulgular	33
4.2. Sorulara İlişkin Bulgular ve Tartışma.....	36
4.2.1. “Yaşadığınız ilde rekreatif (rekreasyon) alanlara ilişkin bilginiz nedir? Rekreatif alanların büyüklüğü sizce yeterli mi?” sorusuna ait bulgular ve tartışma	36
4.2.2. “Rekreasyon alanlarında bulunan fiziki koşullar ve materyaller yeterli mi? Bakım ve onarım yapılıyor mu? Sizce nasıl olmalı?” sorusuna ait bulgular ve tartışma.....	38
4.2.3. “Rekreasyon alanlarını temizlik ve güvenlik bakımından yeterli buluyor musunuz? Sizce eksik ve olması gereken neler olmalı?” sorusuna ait bulgular ve tartışma	39
4.2.4. “Rekreasyon alanlarının çevre düzenlemesini nasıl buluyorsunuz? Sizce ağaçlandırma ve yeşillendirme yeterli mi?” sorusuna ait bulgular ve tartışma	41
4.2.5. “Rekreasyon alanlarında gerekli alt ve üst yapı olanaklarını nasıl değerlendiriyorsunuz? (Çeşme, tuvalet, oturma yerleri vb.)” sorusuna ait bulgular ve tartışma.....	42
4.2.6. “Rekreasyon alanlarında yürüyüş, koşu, spor yapma vb. imkânlar var mıdır? Olmasını talep ettiğiniz imkânlar var mı?” sorusuna yönelik tartışma ve bulgular.....	43
4.2.7. “Rekreatif bir alan tasarlama imkânınız olsaydı; siz nasıl bir alan isterdiniz, detaylıca anlatınız?” sorusuna ait bulgular ve tartışma	45
5. SONUÇLAR VE ÖNERİLER	47
KAYNAKLAR	51
6. EKLER	55
6.1.Ek-1 Görüşme Formu	55
ÖZGEÇMİŞ	56

TABLÖLAR DİZİNİ

Sayfa

Tablo 2.1 2023 yılı sonu ilçe ve nüfus bilgileri (TÜİK)	16
Tablo 2.2 Sinop il nüfusu tarihsel veriler (1927-2021; TÜİK).....	17
Tablo 2.3 Sinop ilindeki hayvan varlığı (TÜİK)	20
Tablo 2.4 Sinop ili doğal rekreasyon alanları	25
Tablo 2.5 Sinop'ta tarihi ve kültürel alanlar	26
Tablo 4.1 Demografik bilgilere ait bulgular	33
Tablo 4.2 Demografik bilgilere ait bulgular (devamı).....	34
Tablo 4.3 Rekreatif alanları kullanma süresi tablosu	35

1. GİRİŞ

Serbest zaman, bireylerin iş saatleri ve sorumluluklarını yerine getirdikten sonra kendi özgür iradeleriyle gerçekleştirdikleri faaliyetler için ayırdıkları zaman dilimini ifade etmektedir. Bu kavram, bireylerin zorunlu görevlerini yerine getirdikleri süre sonrasında kalan zamanı içerir ve spor yapma, kuaföre gitme, müzik dinleme gibi etkinlikleri kapsamaktadır (Kılbaş, 2010). Serbest zaman, bireylerin zorunlu görev ve sorumluluklarını tamamladıktan sonra sahip oldukları boş vakti ifade eder. Bu süre zarfında bireyler, dinlenme, eğlence ve kişisel gelişim için çeşitli etkinliklerde bulunabilirler. Serbest zaman üzerine yapılan araştırmalarda, sıkça incelenen bir diğer kavram ise rekreasyondur. Rekreasyon, serbest zamanı değerlendirmek amacıyla katılım sağlanan aktiviteleri kapsar ve genellikle fiziksel, sosyal ve kültürel etkinlikleri içerir. Bu aktiviteler, bireylerin stres atmalarına, sosyal ilişkilerini güçlendirmelerine ve genel yaşam kalitelerini artırmalarına yardımcı olur. Bu bağlamda, rekreasyon ve serbest zaman genellikle birbirleriyle iç içe geçmiş kavramlar olarak değerlendirilebilir. Arslan (2005) tarafından yapılan bir araştırmada, rekreasyonun serbest zamanın tamamını kapsayan faaliyetler olarak tanımlandığı belirtilmektedir. Bu bakış açısına göre, bireylerin serbest zamanlarının büyük bir kısmı rekreasyon ile şekillenmektedir.

Rekreasyon, bireylerin boş zamanlarını değerlendirdikleri, sosyal, fiziksel ve psikolojik gelişimlerine katkı sağlayan önemli bir olgu olmaktadır (Arnberger, 2012). Rekreasyon aktiviteleri, bireylerin özgür iradeleri doğrultusunda kendilerini geliştirebilecekleri, keyif alabilecekleri ve toplumsal ilişkilerini güçlendirebilecekleri birçok fırsat sunar. (Karaküçük, 2005).

Bu çalışma, rekreasyonun evrimini genel bir çerçevede ele alırken, özellikle Türkiye'nin kuzeyinde yer alan Sinop ili üzerinden çeşitlenen dinamikleri derinlemesine incelemeyi amaçlamaktadır. Sinop, Türkiye'nin Karadeniz bölgesinde yer alan bir il olup, zengin tarihi, kültürel mirası ve doğal güzellikleri ile öne çıkmaktadır. Sinop'un rekreasyon anlayışı, tarihi zenginliklerin ziyaret edilmesi, doğa sporları ve deniz turizmi gibi çeşitli aktiviteleri kapsamaktadır. Tarihi Sinop Kalesi, kültürel rekreasyon açısından önemli bir alan sunarken, dağlık coğrafyası ve deniz kenarı konumu, aktiviteler için fırsatlar sunmaktadır (Yılmaz, 2011).

Sinop'un Hamsilos Tabiat Parkı, sadece görsel bir şölen sunmasıyla kalmayıp aynı zamanda ziyaretçilere huzurlu bir ortamda zaman geçirme olanağı sağlaması bakımından

da öne çıkan bir rekreasyon alanıdır. Şehrin tarihi kalıntıları, müzeleri ve düzenlenen festivalleri, rekreasyonun toplumsal bir etkileşim aracı olduğunu göstermektedir. Bu etkinlikler, yerel halkın ve turistlerin bir araya gelmesini sağlayarak kültürel etkileşimi teşvik etmekte ve Sinop'un kültürel mirasını koruma ve tanııtma açısından önemli bir rol oynamaktadır. Örneğin, Sinop'un tarihi hapishanesi ziyaretçilere tarihi bir yolculuk sunmakta ve aynı zamanda ilin tarihine katkıda bulunmaktadır (Yurdakul, 2012).

Bu çalışma, rekreasyonun tarihsel sürecini genel bir bakış açısıyla ele alarak, özellikle Sinop ili özelinde bölgedeki rekreasyonel aktivitelerin toplumsal, fiziksel ve psikolojik etkilerini daha ayrıntılı bir şekilde anlamayı amaçlamaktadır. Sinop'un zengin doğa ve kültürel potansiyeli, rekreasyonun çeşitli boyutlarını keşfetmek için uygun bir çalışma alanı olarak öne çıkmaktadır. Özetle, bu tez, rekreasyonun Sinop'un toplumsal ve doğal güzellikleri üzerindeki etkilerini detaylı inceleyerek hem akademik literatüre katkıda bulunmayı hem de Sinop'un rekreasyon potansiyelini daha iyi planlamayı hedeflemektedir.

Sinop, rekreatif alanlar bakımından zengin bir potansiyele sahiptir. Sahil boyunca yapılan yürüyüşler, bisiklet turları ve denizle iç içe geçen su sporları gibi açık hava etkinliklerine elverişli bir atmosfer sunmaktadır. Tarihî dokusu içindeki kaleler ve müzeler, kültür turları düzenlenerek ziyaret edilebilir. Bu aktiviteler, bireylerin tarih ve kültürle iç içe olmalarını sağlayarak öğrenme deneyimlerini destekler.

Ayrıca, Sinop'un zengin deniz ürünleriyle ünlü olması, balık tutma etkinliklerini ve deniz turizmiyle ilgili faaliyetleri teşvik etmektedir (Boz vd., 2017). Sinop, yerel konserler, etkinlikler ve festivaller aracılığıyla kültürel bir birliktelik oluşturmaktadır.

Sinop aynı zamanda alternatif turizm açısından yüksek potansiyele sahip bir bölgedir. Eko-turizm, kamp ve karavan turizmi, inanç turizmi, yayla turizmi, gastronomi turizmi, av turizmi gibi farklı alternatifler içeren turizm hareketliliğine sahiptir (Altunöz vd., 2017). Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı'nın 2013 yılında yayınladığı "Sinop Merkez İlçe Analizi" raporuna göre, bölgedeki Akliman, Hamsilos Koyu, İnceburun, Karakum, Sarıkum Gölü ve çevresi, kıyı turizmi için en uygun alanlardır. Ayrıca, deniz ve kıyı turizminin yanı sıra kuş gözlemi, karavan, yamaç paraşütü, kültür, doğa yürüyüşü, av, olta balıkçılığı, eski eserler, tabiat anıtları, rüzgâr ve su sörfü, su altı dalışı, inanç, bisiklet, termal, fotoğrafçılık ve jeep safari gibi birçok farklı turizm türü bulunmaktadır (Arslan ve Ünal, 2013).

Aydın (2017) tarafından yapılan bir araştırmaya göre, Sinop'un alternatif turizm potansiyeli olduğu, özellikle doğa turizmi ve kültür turizmi açısından bölgede uygulanabilir alternatif turizm türlerinin bulunduğu belirtilmiştir. Ancak, aynı çalışmada Sinop'taki konaklama tesislerinin alternatif turizm potansiyeli açısından yetersiz olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

1.1. Çalışmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı, Sinop, zengin tarihi ve doğal güzellikleri ile bilinen önemli bir ilimizdir. Bu çalışma, Sinop'un yerel halkının boş zaman algısını ve rekreasyonun insan yaşamındaki anlamını inceleyerek, bireylerin zaman kavramıyla kurdukları ilişkiyi Sinop ili örnekleri üzerinden açıklamayı amaçlamaktadır. Sinop'ta yaşayan insanların rekreatif alanlara ilişkin görüşlerini ve deneyimlerini araştırarak, bu alanların daha kullanışlı ve keyifli hale getirilmesine katkıda bulunmaktadır. Çalışma ile Sinop'ta kaç tane rekreatif alan olduğu, bu alanların büyüklüğü ve nüfus yoğunluğuna göre dağılımı belirlenmesi amaçlanmış ve rekreatif alanlarda bulunan fiziki koşullar, materyaller ve ekipmanların hangi yaş gruplarına ve ihtiyaçlara hitap ettiği, bakım-onarımının düzenli olup olmadığı ve kullanıcıların görüşleri analiz edilmiştir. Çalışma ile şu sorulara cevap aranmaktadır:

- Sinop'ta kaç tane rekreatif alan var? Bu alanların büyüklüğü yeterli mi?
- Rekreatif alanlarda bulunan fiziki koşullar ve materyaller yeterli mi? Bakım-onarımı yapılıyor mu?
- Rekreatif alanları temizlik ve güvenlik bakımından yeterli mi?
- Rekreatif alanların çevre düzenlemesi nasıl? Ağaçlandırma ve yeşillendirme yeterli mi?
- Rekreatif alanlarda gerekli alt ve üst yapı olanakları yeterli mi?
- Rekreatif alanlarda yürüyüş, koşu, spor yapma vb. imkânlar var mı?
- Rekreatif bir alan tasarlama imkânı olsaydı, nasıl bir alan istenirdi?

1.2. Çalışmanın Önemi

İnsanların refah seviyesini ve yaşam kalitesini artırmak için rekreatif alanlar önemlidir. Bu alanlar, insanların boş zamanlarını değerlendirmeleri, sosyalleşmeleri, egzersiz yapmaları ve doğayla iç içe olmaları için önemli bir imkân sunmaktadır. Sinop'taki rekreatif alanların sayısı, büyüklüğü ve nüfus yoğunluğuna göre dağılımı bu çalışma ile kapsamlı bir şekilde belirlenmiştir. Bu alanların fiziki koşulları, ekipmanları, temizlik ve güvenlik durumu analiz edilmiş ve kullanıcı memnuniyeti değerlendirilmiştir.

Bu araştırmada çevre düzenlemesi, ağaçlandırma, yeşillendirme ve engelli erişimi gibi konular üzerinde durularak, rekreatif alanların çevreye duyarlı bir şekilde tasarlanması ve işletilmesi için öneriler sunulmuştur. Çalışmaya Sinop'ta yaşayan insanların aktif katılımı sağlanacak ve farklı kullanıcı gruplarının görüşleri ve önerileri, görüşmeler ve gözlemler yoluyla alınmıştır. Elde edilen bulgular, rekreatif alanların kullanımını geliştirmek için temel oluşturmaktadır.

Çalışmanın amacı, Sinop'taki rekreatif alanların geliştirilmesine ve kullanıcı memnuniyetine olan etkisini takip etmektir. Bu yaklaşımın, Sinop'ta yaşayan insanların refahını artırmak ve yaşam kalitelerini iyileştirmek adına şehir planlamacılarına önemli fırsatlar sunabileceği düşünülmektedir. Elde edilen bulguların, farklı kullanıcı gruplarına yönelik özel önlemlerin alınması, diğer şehirlerdeki uygulamalarla karşılaştırmalı analizlerin yapılması ve daha geniş kitlelere ulaşmak için görsel materyallerle desteklenmiş raporların hazırlanmasına olanak sağlaması açısından büyük önem taşımaktadır.

1.3. Çalışmanın Sınırlılıkları

Bu çalışmanın bazı sınırlılıkları bulunmaktadır:

- Görüşmeye katılan kişi sayısının sınırlı olması, çalışmanın bulgularının genellenebilir olmasını etkileyebilir.
- Farklı kullanıcı gruplarının yeterince temsil edilmemesi, çalışmanın sonuçlarını etkileyebilir.
- Görüşmeler, katılımcıların hafızalarına ve öznel değerlendirmelerine dayalı bilgiler toplamaktadır. Bu durum, verilerin doğruluğunu ve güvenilirliğini etkileyebilir.

- Gözlemler, sadece belirli bir zaman diliminde ve belirli bir ortamda gerçekleşmektedir. Bu durum, rekreatif alanların kullanımının tam olarak yansıtılmasını zorlaştırabilir.
- Çalışma, Sinop merkezdeki tüm rekreatif alanları kapsamakta, ancak her bir alan için detaylı bir analiz sunmamaktadır.
- Çalışma, rekreatif alanların kullanımının sosyal ve ekonomik etkilerini tam olarak incelememektedir.
- Çalışmanın kapsamını genişletmek ve daha detaylı bir analiz yapmak için daha fazla zamana, kaynağa ve araştırmacıya ihtiyaç duyulmaktadır.

1.4. Çalışmanın Varsayımları

Bu çalışmada;

- Sinop merkez ve kırsal bölgelerinde rekreatif alanların varlığı ve sayısı hakkında güncel ve doğru verilere erişim sağlandığı,
- Rekreatif alanların büyüklüğünün yeterli olup olmadığı objektif bir değerlendirmeye belirlenebileceği,
- Rekreatif alanlarda bulunan fiziki koşullar ve materyallerin yeterliliği ve bakım-onarımının yapıp yapılmadığı, kullanıcı gözlem ve değerlendirmeleriyle doğru bir şekilde belirlenebileceği,
- Rekreatif alanların temizlik ve güvenlik bakımından yeterliliği, kullanıcıların deneyimleri ve yerel yönetimlerin raporları gibi kaynaklardan doğru bir şekilde değerlendirilebileceği,
- Rekreatif alanlarda gerekli alt ve üst yapı olanaklarının yeterliliği, alanların kullanım amacına uygun olup olmadığı ve kullanıcı ihtiyaçlarına cevap verip vermediği, saha çalışmaları ve kullanıcı görüşmeleri yoluyla doğru bir şekilde belirlenebileceği,

- Rekreatif bir alanın tasarımıyla ilgili tercihler ve ihtiyaçlar, kullanıcı görüşmeleri, anketler veya odak grup çalışmaları gibi yöntemlerle doğru bir şekilde belirlenebileceği varsayılmıştır

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Rekreasyonun Tanımı ve Önemi

Türk Dil Kurumu'na göre anlam olarak; *'insanların boş zamanlarında, eğlence ve spor amacı ile gönüllü olarak katıldıkları etkinlikleri'* ifade etmektedir. Başka bir tanıma göre ise; kişiyi zorunlu iş ve etkinliklerinden sonra yenileyen, dinlendiren ve gönüllü olarak yapılan faaliyetlerdir (Karaküçük, 2005). Rekreasyon; toplumsal, sosyal, sanatsal, kültürel, spor, dinlenme, turizm ve şirket rekreasyonu gibi farklı alanlarda gerçekleştirilen etkinlikler bütünü olarak değerlendirilebilir. Rekreasyon aktiviteleri, insanların arzuları ve hedeflerine bağlı olarak çeşitlenmiş ve sınıflandırılmıştır. Rekreasyon katılımları, insanların tercihlerine göre farklılık göstererek rekreasyon şekillerini belirlemektedir. Bu bağlamda, rekreasyonun sınıflandırılması ve tanımlanması konusunda çeşitli açıklamalar bulunmaktadır. Bu açıklamalar doğrultusunda, rekreasyon aktiviteleri amaçlarına ve çeşitli kriterlere göre sınıflandırılmıştır. Rekreasyon sınıflandırılması genellikle iki ana kategori altında incelenebilir (TDK, 2024; Zorba ve Yermakhanov, 2022; Karaküçük ve Başaran, 1996).

Birinci kategoride, rekreasyon faaliyetleri genellikle ev içinde gerçekleştirilen dinlenme, maç izleme, çocuklarla vakit geçirme, çiçek dikme, arkadaşlarla kahve içme gibi etkinlikleri kapsamaktadır. Diğer yandan, ikinci kategoride yer alan rekreasyon faaliyetleri ise ev dışında aktif olarak yapılan spor, konsere gitme, müzeleri gezme, mangal yapma, seyahate çıkma, fotoğraf çekme ve avcılık gibi etkinlikleri içermektedir (Yıldırım, 2022).

Rekreasyon aktivitelerinin sınıflandırılması için temel ölçüt, kişilerin gönüllü katılımı ve keyif almasıdır. Ancak, rekreasyonel faaliyetler genellikle gruplar halinde gerçekleştirildiğinden, bu etkinlikler gruplandırılarak incelenebilir. Bu faaliyetler, uygulama alanlarına ve katılımcıların tercihlerine bağlı olarak çeşitlilik gösterebilir. Herkesin aynı aktivitelere katılım sağlaması mümkün olmadığı için, rekreasyonel faaliyetler de kişisel tercihler ve grup dinamikleri doğrultusunda şekillenmektedir. Bu nedenle, rekreasyonel faaliyetleri incelemek ve sınıflandırmak için bireysel yaklaşımdan daha çok grup düzeyinde incelenmeleri gerekebilir (Gözen, 2019).

2.2. Rekreasyon Sınıflandırması

Rekreasyon, bireylerin boş zamanlarını değerlendirdikleri ve çeşitli amaçlar doğrultusunda faaliyetler gerçekleştirdikleri önemli bir kavramdır. Ancak, rekreasyonun geniş ve çeşitli yapıya sahip olması, bu kavramın tek bir kategoriye sığdırılmasını zorlaştırmaktadır. Bu nedenle, rekreasyonun farklı amaçlara ve kriterlere göre sınıflandırılması, bu kapsamlı kavramı daha iyi anlamak ve analiz etmek için gereklidir. Rekreasyonun amaçlarına göre yapılan sınıflandırmalar, bu alandaki çeşitli faaliyet türlerini belirlemede önemli bir rol oynamaktadır. Turizm, spor, sanat ve kültür, eğlence ve sosyalleşme gibi farklı amaçlara hizmet eden rekreasyon türleri, bireylerin boş zamanlarını nasıl değerlendireceklerine dair seçenekler sunmaktadır. Ayrıca, rekreasyonun çeşitli kriterlere göre sınıflandırılması da önemli olmaktadır. Yaş, katılımcı sayısı, yer, mevsim, maliyet ve sosyal-kültürel faktörler gibi farklı ölçütler, rekreasyon faaliyetlerinin farklı yönlerini ve özelliklerini belirlememize yardımcı olabilmektedir. Bu sınıflandırmalar, rekreasyonun çeşitli yönlerini anlamamıza ve planlama süreçlerinde dikkate almamıza olanak tanımaktadır (Baştuğ vd, 2017; Akyürek ve Köroğlu, 2017).

Rekreasyonun sınıflandırılması, planlama, politika oluşturma, araştırma, pazarlama ve programlama gibi çeşitli alanlarda önemli olmaktadır. Farklı rekreasyon türlerini ve ihtiyaçlarını göz önünde bulundurarak yapılan sınıflandırmalar, rekreasyon alanlarının etkili bir şekilde planlanmasını ve yönetilmesini sağlamaktadır. Ayrıca, bu sınıflandırmalar, rekreasyonla ilgili stratejilerin geliştirilmesi ve kaynakların etkili bir şekilde kullanılması konusunda yol gösterici olabilir (Akyürek ve Köroğlu, 2017).

Rekreasyon kavramı, katılımcıların etkinliklere olan katılım şekillerine, mekânsal özelliklere, milliyetlere, yaş gruplarına, katılımcı sayılarına ve fonksiyonel amaçlara göre çeşitli şekillerde sınıflandırılmaktadır.

Açık Alan Rekreasyonu, bireylerin boş zamanlarını doğal çevrelerde geçirdikleri etkinlikleri ifade etmektedir. Bu tür rekreasyon faaliyetleri genellikle parklar, ormanlar, göletler gibi doğal alanlarda icra edilir ve bireylere doğayla iç içe olma fırsatı sunar. Doğa yürüyüşleri, kamp, su aktiviteleri, dağcılık, piknik gibi aktiviteler bu tür rekreasyonun örneklerindendir. Açık hava etkinlikleri, katılımcılara hem fiziksel hem de zihinsel sağlık açısından faydalar sağlar ve genel yaşam kalitesini artırmaktadır (Yanık, 2019).

Açık alan rekreasyonu, bireylere doğanın sunduğu benzersiz deneyimleri yaşama fırsatı verirken aynı zamanda sosyal etkileşim imkânı da sunmaktadır. Bu tür etkinlikler,

bireylerin stresten uzaklaşmasını, temiz havada bol oksijen almasına ve doğada aktif olmasını teşvik etmekte ve doğayla iç içe olma deneyimi, insanların zindeliklerini artırırken ruh sağlığına da olumlu etkiler sağlamaktadır. Dolayısıyla, açık alan rekreasyonu, bireylerin sağlıklı ve dengeli bir yaşam tarzını sürdürmelerine yardımcı olabilmektedir (Yıldırım, 2022).

Kapalı Alan Rekreasyonu ise, doğal çevre dışındaki kapalı mekanlarda düzenlenen etkinlikleri ifade etmektedir. Bu tür rekreasyon faaliyetleri genellikle spor salonları, alışveriş merkezleri, kültür ve sanat merkezleri gibi kapalı ortamlarda gerçekleşmektedir. Spor ve fitness aktiviteleri, sanat ve kültür etkinlikleri, alışveriş ve eğlence gibi faaliyetler bu kategorinin örneklerindendir (Öztürk vd, 2018).

Kapalı alan rekreasyonu, özellikle dış ortamın sınırlayıcı olduğu durumlarda ve şehir yaşamında önemli bir rol oynamaktadır. Bu tür aktiviteler, bireylere çeşitli seçenekler sunarak yaşam kalitesini artırmaya ve farklı ihtiyaçları karşılamaya yöneliktir. Kapalı alan rekreasyonu, bireyleri olumsuz hava olaylarından koruyarak onlara devamlı bir aktivite imkânı sunar. Bu nedenle, kapalı alan rekreasyonu yaz-kış mevsim ayrımı gözetmeksizin bireylerin sağlıklı ve dengeli bir yaşam tarzı sürdürmelerine katkı sağlayan önemli bir unsur olmaktadır (Balaban vd, 2021).

Rekreasyonun farklı amaçları ve çeşitli kriterlere göre yapılan sınıflandırmaları, bu önemli kavramı daha iyi anlamamızı ve yaşam kalitesini artırmaya yönelik etkili stratejiler geliştirmemizi sağlarken; bu sınıflandırmalar, rekreasyonun daha etkili bir şekilde planlanması, yönetilmesi ve değerlendirilmesine katkı sağlayabilmektedir.

2.3. Rekreasyon Özellikleri

Rekreasyonun temel özelliklerinden biri, katılımcıların gönüllü olarak ve kendi istekleriyle bu aktivitelere katılmasıdır. Bu, rekreasyonun zorunlu olmadığını ve katılımcıların keyif almak için katıldığı bir faaliyet olduğunu göstermektedir. Ayrıca, rekreasyon faaliyetlerinin çeşitliliği ve esnekliği, katılımcıların farklı tercihlerine ve ilgi alanlarına uygun etkinlikler seçme imkânı sunmaktadır (Özdemir vd., 2016; Lauckner vd., 2022; Kesim, 2016,).

Rekreasyon aynı zamanda sağlık ve refah odaklı olmaktadır. Fiziksel aktivitelerin yanı sıra, sosyal bağların güçlenmesi ve stresin azaltılması gibi faktörler de rekreasyonun sağlık ve refahı destekleyici etkilerini vurgulamaktadır. Toplumsal bağlar ve sosyal

etkileşim, rekreasyonun önemli bir yönünü oluşturur; çünkü bu tür etkinlikler, insanların bir araya gelerek iletişim kurmalarını ve sosyal ilişkilerini güçlendirmelerini sağlamaktadır. Eğitim ve gelişim de rekreasyonun önemli bir amacı haline gelmiştir. Rekreasyon faaliyetleri, insanların yeni beceriler öğrenmelerini, kendilerini geliştirmelerini ve kişisel potansiyellerini keşfetmelerini sağlamaktadır. Doğa ve çevreyle uyum da rekreasyonun vazgeçilmez bir unsuru olarak karşımıza çıkar; çünkü açık hava etkinlikleri, insanların doğayla bağ kurmalarını ve çevreyi koruma bilinci geliştirmelerini sağlamaktadır (Balaban vd., 2021).

Rekreasyon aktiviteleri, bireylerin boş zamanlarını etkin bir şekilde değerlendirme, zihinsel ve bedensel ihtiyaçlarını karşılama, sosyal etkileşimleri güçlendirme ve genel refahlarını artırma amacıyla katıldıkları çeşitli etkinlikleri kapsamaktadır. Bu aktiviteler, zihinsel, bedensel, sosyal ve duygusal boyutlarda geniş bir yelpazede çeşitlilik gösterir. Zihinsel faaliyetler, bireylerin düşünme süreçlerini kullanarak katıldıkları etkinlikleri içermektedir. Örneğin, kongreler ve seminerler gibi akademik etkinlikler bu kategoriye örnek olarak verilebilir. Spor ve egzersiz ise bedensel ve fiziksel aktiviteleri kapsar ve yüzme, koşu, voleybol gibi spor etkinlikleri hem bedensel hem de ruhsal katılımı içermektedir.

Rekreasyonun sınıflandırılması, belirli kriterlere, amaçlara ve katılım alanlarına bağlı olarak değişkenlik göstermektedir. Bu çeşitlilik, bireylerin kişisel tercihlerine ve ilgi alanlarına uygun etkinlikleri seçmelerini sağlamaktadır. Rekreasyon aktivitelerinin önemi günümüzde giderek artmaktadır, artan stresli yaşam koşulları ve yoğun iş temposu insanların sağlığını olumsuz etkilemekte ve yaşam kalitesini düşürmektedir. Yapılan araştırmalar, stresin sağlık sorunlarına yol açabileceğini ve genel yaşam kalitesini olumsuz etkileyebileceğini ortaya koymuştur (Karadağ ve Turut, 2013). Bu nedenle, bireylerin sağlıklarını korumak ve yaşam kalitelerini artırmak için serbest zamanlarında rekreasyon faaliyetlerine katılması büyük önem taşımaktadır. Rekreasyon aktiviteleri, bireylerin kendilerini yenileme, ödünleme, eğitim alma, iletişim kurma ve bütünleşme gibi ihtiyaçlarını karşılarken; gruplaşma, kültürel etkileşim, yeni deneyimler kazanma ve zihinsel aktiviteler aracılığıyla yaratıcılığı artırma gibi faydalar da sağlamaktadır. Bu aktiviteler, bireylerin genel refahlarını artırarak sağlıklı ve mutlu bir yaşam sürmelerine katkıda bulunmaktadır (Öztürk, 2021).

Karaküçük ve Gürbüz (2007), rekreasyonun bir ihtiyaç olduğu, ancak her alanda gerekli olmadığını belirtilmektedir. Bu görüşe göre, bireylerin rekreasyon faaliyetlerine

katılabilmesi için öncelikle temel ihtiyaçlarının karşılanmış olması gerekmektedir. Fizyolojik, güvenlik, ait olma, sosyal ilişkiler, saygınlık ve kendini gerçekleştirme gibi temel ihtiyaçlar, rekreasyon faaliyetlerinin gerçekleştirilmesinde ön koşul olarak ortaya çıkmaktadır (Cem vd., 2019). Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisine göre, bireylerin kendini gerçekleştirebilmesi için öncelikle alt basamak ihtiyaçlarının tatmin edilmesi gerektiği vurgulanmaktadır (Karaçar ve Göker, 2017).

Rekreasyon ihtiyaçları üzerine yapılan araştırmalar, bu ihtiyaçların zamanla arttığını ve değişime uğradığını göstermektedir. Günümüzde, yoğun iş temposu, gürültülü çevreler, hava kirliliği, kalabalık şehirlerin karmaşası, plansız kentleşme ve iklim değişiklikleri gibi etkenler, rekreasyon ihtiyacını daha da önemli hale getirmiştir. Bu gibi yaşam koşullarından sıkılan bireylerin, fiziksel ve ruhsal sağlıklarını koruyabilmek için rekreasyon faaliyetlerine katılma eğiliminde oldukları gözlemlenmektedir. Bu bağlamda, Avrupa ülkeleri ve Türkiye gibi birçok ülkede, bireylerin yaşam standartlarını yükseltmek ve rekreasyon ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla çeşitli programlar ve tesisler geliştirilmektedir. Özellikle şehir içinde ve çevresinde yapılan spor merkezleri, alışveriş alanları, yeşil alanlar ve kültürel mekanlar, bireylerin güvenlik ve fizyolojik ihtiyaçlarını karşılayarak rekreasyon faaliyetlerine katılımını teşvik etmektedir (Karadağ vd, 2024).

Rekreasyon aktiviteleri, bireylerin boş zamanlarını değerlendirmek, eğlenmek, dinlenmek ve genel refahlarını artırmak amacıyla çeşitli etkinlikleri içermektedir. Bu kapsamda, spor ve fitness aktiviteleri, sanatsal ve kültürel etkinlikler, doğa ve açık hava aktiviteleri, eğlence ve oyun aktiviteleri, sosyal ve toplumsal etkinlikler, eğitim ve öğrenme etkinlikleri, relaksasyon ve stres azaltma aktiviteleri gibi çeşitli kategoriler bulunmaktadır. Bu aktiviteler, bireylerin ilgi alanlarına, fiziksel durumlarına ve zamanlarına uygun olarak çeşitlenebilir. Dolayısıyla, rekreasyon aktiviteleri, bireylerin genel yaşam kalitesini artırmak ve sağlıklı bir yaşam tarzını desteklemek için önemli bir araç olarak görülmektedir (Cem vd., 2019).

Rekreasyon aktiviteleri çeşitli türlerde olabilir ve her biri farklı katılım sağlama düzeyi ve heyecan seviyesi sunmaktadır. Macerayı içeren rekreasyon faaliyetleri, aşırı heyecan ve risk içerirken, aksiyon odaklı faaliyetlerde heyecan en üst seviyededir. Ruhsal hedefli rekreasyon faaliyetleri, bireylerin terapötik etkisi olan aktivitelere katılımını teşvik ederken, eğitim odaklı faaliyetler ise bilgi ve becerilerin artırılmasına yönelik gerçekleşmektedir (Uslu, 2023).

Ancak, rekreasyon katılımını sınırlayan veya zorlaştıran bir dizi engel de bulunmaktadır. Bu engeller, fiziksel, sosyal, ekonomik, kültürel veya psikolojik olabilir. Örneğin, fiziksel engeller, bireylerin aktivitelere katılmasını fiziksel olarak engelleyebilirken, ekonomik engeller, maddi kaynakların kısıtlılığından kaynaklanabilir. Bu engeller, bireylerin rekreasyonel aktivitelerden tam olarak yararlanmalarını zorlaştırabilir ve katılımı sınırlayabilir (Cem vd., 2019).

Son olarak, rekreasyonun zaman yönetimi ve planlama gerektirdiği unutulmamalıdır. Katılımcıların boş zamanlarını etkin bir şekilde değerlendirebilmeleri için aktivitelerin planlanması ve zamanın yönetilmesi önemlidir. Bu özellikler, rekreasyonun genel olarak bireylerin yaşam kalitesini artırmaya yönelik dinamik bir kavram olduğunu ve birçok farklı ihtiyaca hitap ettiğini göstermektedir.

2.4. Rekreatif Alanların Kullanımı

Rekreatif alanlar, bireylerin boş zamanlarını değerlendirmek, dinlenmek, eğlenmek ve çeşitli aktiviteler yapmak için özel olarak düzenlenmiş alanlardır. Bu alanların kullanımı, çeşitli faktörlerin etkisi altında değişmektedir. Kullanıcıların yaşı ve cinsiyeti, rekreatif alanların kullanımını belirleyen önemli faktörlerden biridir. Farklı yaş grupları ve cinsiyetler, rekreatif alanları farklı amaçlar doğrultusunda tercih etmektedir. Örneğin, çocuklar genellikle oyun oynamak için bu alanları tercih ederken, yetişkinler daha çok egzersiz yapmak veya sosyalleşmek amacıyla bu alanlardan yararlanmaktadır. Bununla birlikte, sosyo-ekonomik durum da rekreatif alan kullanımını etkileyen bir diğer faktördür. Sosyo-ekonomik durumu yüksek olan bireylerin, bu tür alanlara daha fazla erişim şansına sahip oldukları gözlemlenmektedir (Altunöz vd., 2017).

Erişilebilirlik, rekreatif alanların kullanımını artıran bir diğer önemli faktördür. Bu alanlara kolay erişim sağlanması, kullanıcıların bu alanları daha sık ve rahatça kullanmalarını teşvik etmektedir. Ayrıca, rekreatif alanların tasarımı ve işlevselliği de kullanım oranını belirleyen bir diğer etken olmaktadır (Bell, 2008). İyi tasarlanmış ve işlevsel olan alanlar, kullanıcıların ilgisini çekmekte ve daha fazla kullanımı teşvik etmektedir. Güvenlik, rekreatif alanların kullanımını etkileyen kritik bir faktördür. Kullanıcıların bu alanlarda kendilerini güvende hissetmeleri, kullanımın artmasına katkı sağlamaktadır. Son olarak, rekreatif alanlarda düzenlenen etkinlikler ve programlar da kullanımı artıran önemli faktörler arasında yer almaktadır. Bu etkinlikler, kullanıcıların

bu alanları daha sık ziyaret etmelerini teşvik eder ve çeşitli aktivitelere katılımlarını sağlamaktadır (Uslu, 2023).

2.5. Rekreatif Alanların Tasarımı ve İşletilmesi

Rekreatif alanların tasarımı ve işletilmesi, kullanıcıların boş zamanlarını değerlendirmek, dinlenmek, eğlenmek ve çeşitli aktiviteler yapmak için özel olarak tasarlanmış ve düzenlenmiş alanları kapsar. Bu alanların etkili bir şekilde tasarlanması ve işletilmesi, kullanıcıların ihtiyaçlarını ve taleplerini karşılayacak şekilde yapılmalıdır. Tasarım aşamasında dikkate alınması gereken birçok faktör bulunmaktadır. Kullanıcıların yaşları ve cinsiyetleri, farklı yaş grupları ve cinsiyetler için özel olarak tasarlanmış alanlar ve aktiviteler gerektirebilir. Sosyo-ekonomik durum da dikkate alınmalıdır; düşük gelir gruplarına mensup bireylerin de bu alanlara erişimini sağlamak için uygun tasarımlar yapılmalıdır. Ayrıca, erişilebilirlik önemlidir ve rekreatif alanlara kolay erişim sağlanması gerekmektedir. Güvenlik, estetik ve sürdürülebilirlik gibi faktörler de tasarım sürecinde göz önünde bulundurulmalıdır (Ünal, 2019).

İşletme aşamasında ise bakım ve onarımın düzenli olarak yapılması, temizliğin sağlanması ve güvenliğin sağlanması önemlidir. Ayrıca, rekreatif alanlarda düzenli olarak etkinlikler ve programlar düzenlenmeli ve kullanıcıların geri bildirimleri alınmalıdır. Bu geri bildirimler, alanların daha iyi bir şekilde işletilmesine ve kullanıcı ihtiyaçlarına daha uygun hale getirilmesine yardımcı olabilir. Rekreatif alanların tasarım ve işletilmesinde farklı uzmanların bir araya gelmesi önemlidir. Peyzaj mimarları, şehir plancıları, rekreasyon uzmanları ve mühendislerin birlikte çalışması, kullanıcıların ihtiyaçlarını karşılayan, güvenli, estetik ve sürdürülebilir rekreatif alanların tasarlanmasını ve işletilmesini sağlayabilir. Rekreatif alanların etkili bir şekilde tasarlanması ve işletilmesi, kullanıcıların refahı ve yaşam kalitesi üzerinde olumlu bir etkiye sahiptir. Ayrıca, sosyalleşmeyi teşvik eder, fiziksel aktiviteyi ve sağlıklı yaşam tarzını destekler ve çevre bilincini ve sürdürülebilirliği teşvik edebilir. Rekreatif alanların sınıflandırılması, çeşitli kriterlere dayanarak gerçekleştirilir. Bu kriterler arasında kullanım amacı, yer, yönetim biçimi ve erişilebilirlik gibi faktörler önemli bir rol oynamaktadır (Gözen, 2020).

Rekreatif alanların etkili bir şekilde işletilmesi, düzenli bakım, temizlik ve güvenlik sağlanması ve düzenli etkinliklerin düzenlenmesi gerektirir. Kullanıcı geri bildirimlerinin alınması da işletme sürecinin önemli bir parçası olmuştur. Rekreatif alanların kullanımının artırılması için farklı stratejiler geliştirilebilir, örneğin, farklı kullanıcı

gruplarının ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde alanlar düzenlenebilir veya erişilebilirlik iyileştirilebilir. Sonuç olarak, rekreatif alanlar yaşam kalitesini artıran önemli unsurlardır ve bu alanların planlanması, tasarımı ve işletilmesi dikkatle ele alınmalıdır (nal, 2019).

2.6. Sinop Hakkında Genel Bilgiler

2.6.1. Tarihçesi

Sinop, Anadolu'nun kuzeyindeki en u nokta olan İnce Burun'a doğu yönde bağlanan Boztepe Burnu'na yakın konumlanmış bir kale-şehir olarak kurulmuştur ve zaman içinde doğu yönde gelişmiştir (Sinop Valiliği, 2023). Türkiye'nin en kuzey ucu ve Karadeniz bölgesinin merkezinde yer alan Sinop, tarih boyunca doğal limanları (i ve dış liman) sayesinde birçok medeniyete ev sahipliği yapmıştır (Sinop İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2023). Bu süreçte, şehir genellikle kale dışına fazla taşmamış ve liman kenti özelliğini korumuştur. Berzahın kuzeydoğusundaki dış limanın fırtınalara açık olması ve denizcilik açısından pek kullanışlı olmamasına rağmen, Antikçağ'da bu liman daha sık kullanılmıştır (Sinop Valiliği, 2023). Antik ağdan itibaren parlak ve hareketli bir ticari ve kültürel yaşama sahip olan Sinop, bu özelliğini Bizans, Selçuklu, Candaroğulları ve Osmanlı dönemlerinde de sürdürmüş, ayrıca kale ve tersanesiyle bölgenin en önemli askeri üslerinden biri olmuştur (Sinop Valiliği, 2016).

Sinop'un adının kökeni ve evrimi konusunda farklı teoriler mevcuttur. Yunan Mitolojisi'ne göre, Sinope, Irmak Tanrısı Osopos'un kızı olarak kabul edilir. Zeus'un ona olan ilgisini kazanmak için her isteğini yerine getireceğini söylemesi zerine, Sinope, kendisine dokunmamasını ve istediği yere gönderilmesini istemiştir. Buna karşılık Zeus, Sinope'yi Karadeniz'in cennet gibi kıyılarına, günümüzde Sinop ilinin bulunduğu yere bırakmıştır (Sinop Valiliği, 2023). Hitit kaynaklarına göre ise, Sinop'un adının ilk kez Hititçe Sinova olarak anıldığı bilinmektedir. Ayrıca, M.. 200'lerde yaşayan Skymnos'un şiirlerinde, Sinop adının Sinope (Sinoppe) adlı bir Amazon kraliçesinin adından geldiği ifade edilmektedir (Sinop Valiliği, 2016). Sinop'un tarih öncesi geçmişi, 1951-1954 yıllarında Demirciky-Kocagzhyk'te yapılan kazılarla aydınlatılmıştır. Ayrıca, 1987-1990 yıllarındaki yüzey araştırmaları, Sinop'un tarih öncesi dönemlerine ilişkin bilgileri artırmıştır. Özellikle İnce Burun'daki deniz fenerinin batı kesimlerinde yapılan kazılarda, M.. 30.000-10.000 yıllarına tarihlenen taş aletler bulunmuştur (Sinop Valiliği, 2023).

Sinop, tarih boyunca Karadeniz coğrafyasında oldukça önemli bir yere sahip olmuştur ve birçok medeniyete ev sahipliği yapmıştır. İlk yerleşim izleri kalkolitik döneme kadar uzanmaktadır (M.Ö. 4500-3000) (Sinop Arkeoloji Müzesi, 2022). Kent, Karadeniz'in önemli doğal limanlarından biri olup, antik çağlardan itibaren parlak ve yoğun bir ticari ve kültürel yaşama sahiptir. Bizans, Selçuklu, Çandaroglu ve Osmanlı yönetimleri döneminde de bu önemini korumuş ve Osmanlı İmparatorluğu dönemindeki Sinop Baskını'na (1853) kadar, kale ve tersanesiyle bölgenin en önemli askeri üslerinden biri olmuştur. Ancak, sonraki süreçlerde önemini yitirmiştir (Sinop İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2016).

M.Ö. V. yüzyılda, Perikles yönetimine bağlanan Sinop, Büyük İskender'in Persleri yenmesiyle Makedonyalıların egemenliği altına girmiştir. İskender'in ölümünden sonra Seleukosların yönetimine geçen Sinop, M.Ö. III. yüzyılda Pontus Krallığının hâkimiyetine girmiştir. M.Ö. I. yüzyılda Romalılar, Karadeniz kıyılarıyla birlikte Sinop'a da egemen olmuş, özellikle İmparator Cesar döneminde şehre maddi yardımlarda bulunarak kentin gelişmesine katkı sağlamıştır.

Türk tarihinde ise, Malazgirt Savaşı'ndan sonra (1071), Paflagonya ve Sinop çevresi Süleyman Şah'ın komutanlarından Karatekin tarafından 1085'te Bizanslılardan alınmıştır. Ardından yöre, Bizanslılar ve Selçuklular arasında siyasi çekişmelere sahne olmuştur. XIII. yüzyılda Sinop yöresi Trabzon Rum İmparatorluğu'na bağlanmışsa da Anadolu Selçukluları yeniden ele geçirmiştir. Moğol istilası sonrasında sürekli el değiştiren Sinop, 1277'de Pervaneoğulları'na, 1322'de Candaroğulları'na bağlanmış ve 1461'de Fatih Sultan Mehmet tarafından Osmanlı topraklarına katılmıştır (Sinop İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2016).

XVIII. yüzyılın sonlarına doğru, Osmanlı arşivlerine göre, Rusların Kırım'ı işgali sırasında Sinop'ta tersanenin yoğun bir şekilde gemi yapımında kullanıldığı belirlenmiştir. 1853 yılında Rusların Sinop'u baskın yapması, Osmanlı Devleti ve müttefikleri ile Rusya arasında Kırım Savaşı'nın başlamasına neden olmuştur.

XIX. yüzyılın başlarında, Sinop, Kastamonu sancağının sınırları içinde yer almıştır. Ancak, I. Dünya Savaşı sonrasında, bağımsız bir Rum Pontus Devleti kurmayı amaçlayan ayrılıkçı gruplar, zaman zaman Sinop'a saldırmıştır. Mustafa Kemal Paşa, Üçüncü Ordu Müfettişliği görevine atanarak Milli Mücadele'yi başlatmak üzere 18 Mayıs 1919'da Sinop'u ziyaret etmiş ve daha sonra Samsun'a gitmiştir (<https://www.gerzeninsesi.com>).

2.6.2. Nüfus Özellikleri

Bir ülkenin veya toplumun sürdürülebilirliğini sağlamak için belirli bir nüfus büyüklüğüne sahip olması gerekmektedir. Nüfusun sahip olduğu demografik, sosyal ve ekonomik özellikler, o ülkenin veya toplumun gelişmişlik düzeyini belirlemede önemli bir rol oynamaktadır. Ülke, bölge veya il gibi belirli coğrafi alanlarda nüfusun tarihsel gelişimi, dağılımı ve yapısı bu bağlamda büyük önem arz etmektedir. Nüfus büyüklüğü ve bu nüfusun çeşitli özelliklerinin bilinmesi, mevcut durumu anlamaya yardımcı olmanın yanı sıra, geleceğe yönelik planlamalar yapmayı da kolaylaştırmaktadır (Kaya ve Yılmaz, 2017).

Sinop Merkez'in 2023 yılı nüfusu 69.844 kişidir. Bu nüfusun 34.095'i erkek, 35.749'u kadındır ve cinsiyet dağılımı %48,82 erkek ve %51,18 kadındır. Yıllara göre incelendiğinde, Sinop Merkez nüfusu istikrarlı bir artış göstermektedir. 2007 yılında 52.667 olan nüfus, 2023 yılına gelindiğinde 69.844'e ulaşmıştır. Bu artış, her yıl düzenli olarak devam etmiştir. 2022 yılında nüfus 68.972, 2021 yılında 68.012, 2020 yılında ise 65.489 olarak kaydedilmiştir (Sinop Valiliği, 2023).

TÜİK verilerine göre 2023 yılı itibarıyla Sinop ili, merkez ilçeyle birlikte toplam 9 ilçeye sahiptir. Bu ilçeler, 9 belediye ile yönetilmektedir. Sinop ilinin belediye sınırları içinde 50 mahalle bulunurken, kırsal kesimde 464 köy yer almaktadır.

Tablo 2.1 2023 yılı sonu ilçe ve nüfus bilgileri

İlçe	2022 Nüfus	2023 Nüfus	Fark	Artış %	Belediye	Mahalle	Köy	Köy Nüfusu	Şehir Nüfusu	Şehirde Oturan %	Alan (km ²)	km ² 'ye Düşen Kişi
Ayancık	23.923	24.473	550	2,27	1	5	71	11.447	13.026	53,23	862	28
Boyabat	44.502	45.833	1.331	2,95	1	9	107	17.559	28.274	61,69	1512	30
Dikmen	4.711	5.156	445	9,03	1	3	28	3.910	1.246	24,17	411	13
Durağan	16.832	17.900	1.068	6,15	1	6	69	10.409	7.491	41,85	995	18
Erfelek	12.363	13.123	760	5,97	1	3	46	9.035	4.088	31,15	412	32
Gerze	27.967	29.534	1.567	6,44	1	7	42	9.344	20.190	68,36	487	61
Merkez	68.972	69.844	872	0,86	1	13	38	12.311	57.533	82,37	442	158
Saraydüzü	5.523	6.642	1.119	18,45	1	1	30	5.388	1.254	18,88	334	20
Türkeli	16.006	17.211	1.205	7,26	1	3	33	10.174	7.037	40,89	263	65

Kaynak: (TÜİK, 2021)

Tablo 2.2 Sinop il nüfusu tarihsel veriler (1927-2021)

Yıl	Toplam Nüfus	Fark %	Şehir Nüfusu %	Kır Nüfusu %
1927	169.965	-	%8	%92
1935	192.303	%13	%8	%92
1940	190.844	%1	%8	%92
1945	205.276	%8	%8	%92
1950	225.621	%10	%8	%92
1955	239.027	%6	%9	%91
1960	249.730	%4	%12	%88
1965	266.069	%7	%14	%86
1970	265.655	%0	%17	%83
1975	267.605	%1	%20	%80
1980	276.242	%3	%21	%79
1985	280.140	%1	%25	%75
1990	265.153	%5	%33	%67
2000	225.574	%15	%45	%55
2007	198.412	%12	%50	%50
2008	200.791	%1	%50	%50
2009	201.134	%0	%51	%49
2010	202.740	%1	%53	%47
2011	203.027	%0	%54	%46
2012	201.311	%1	%55	%45
2013	204.568	%2	%54	%46
2014	204.526	%0	%55	%45
2015	204.133	%0	%56	%44
2016	205.478	%1	%58	%42
2017	207.427	%1	%57	%43
2018	219.733	%6	%59	%41
2019	218.243	%1	%62	%31
2020	216.460	%1	%62	%38
2021	218.408	%1	%63	%37

Kaynak: (TUİK, 2021)

Sinop ilinin nüfus verileri incelendiğinde, 1927 yılından itibaren genel bir artış gözlemlenmektedir. 1927'de 169.965 olan toplam nüfus, 2021 yılına gelindiğinde 218.408'e ulaşmıştır. Ancak, bu süreçte bazı yıllarda küçük dalgalanmalar olmuştur. Örneğin, 1990 yılında nüfus 265.153'e düşerken, 2000 yılında 225.574'e kadar gerilemiştir.

Şehir ve kır nüfus oranları incelendiğinde ise, 1927 yılında şehirde yaşayan nüfusun oranı %8 iken, kırdaki nüfusun oranı %92 idi. Bu dağılım, yıllar içinde önemli değişiklikler göstermiştir. Özellikle 1955'ten sonra şehir nüfusunun oranında sürekli bir artış gözlemlenmiştir. 2000 yılında şehir nüfusu %45'e, kır nüfusu ise %55'e ulaşmıştır. 2007 yılı itibarıyla şehir ve kır nüfusu %50-%50 seviyesinde eşitlenmiştir.

Sonraki yıllarda şehirleşme oranı artmaya devam etmiş ve 2021 yılında şehir nüfusu %63'e çıkarken, kır nüfusu %37'ye düşmüştür. Bu değişim, Sinop ilinin kırsaldan kente doğru bir göç yaşadığını ve kentsel alanların nüfusunun hızla arttığını göstermektedir. Yıllar içindeki bu demografik değişim, ilin ekonomik ve sosyal yapısında da önemli etkiler yaratmıştır.

2.6.3. Ekonomik Faaliyetler

Sinop'un güncel ekonomik durumu, ormancılık, hayvancılık ve tarım faaliyetleriyle ön planda olduğunu göstermektedir. Yeterli düzeyde sanayinin gelişmemiş olması nedeniyle, dış ve iç göçlerin etkisiyle nüfusunun ortalama iki katının Sinop sınırları dışında yaşadığı bilinmektedir (Sinop Valiliği, 2023).

İl ve ilçe merkezlerinde hizmet sektörü ve küçük ölçekli ticari faaliyetlerin dışında, Sinop'ta yaklaşık 93.161 hektar alanda tarımsal faaliyetler yürütülmektedir. Kestane üretimi, arıcılık ve balıkçılık, Sinop'un diğer önemli geçim kaynakları arasında yer almaktadır. Ancak, 1980'li ve 2000'li yıllar arasında işgücüne katılım oranında bir azalma gözlemlenmiştir. Erkek nüfusun işgücüne katılım oranı, kadın nüfusun işgücüne katılım oranından daha yüksek olup, bu iki cinsiyet arasındaki fark dönemin ilk yarısında artmış, son on yıl içerisinde ise azalmaya başlamıştır. 1980 yılında erkeklerin işgücüne katılım oranı %83,3 iken, 2000 yılında bu oran %70,1'e düşmüştür.

Sinop, doğal güzellikleri ve kırsal ekonomiye dayalı yapısıyla dikkat çekerken, turizm ve hizmet sektörleri ile ekonomik canlılığını korumaya çalışmaktadır. Bu çerçevede, kentin ekonomik gelişimi ve nüfus dinamikleri, önemli ölçüde göç hareketlerine ve tarımsal üretime bağlıdır (Kalkınma Bakanlığı, 2013).

SGK 2017 verilerine göre, Sinop ilinde aktif sigortalı çalışan sayısı 43.986 olup, bu rakam toplam nüfusun %21,39'unu oluşturmaktadır. İl genelinde 50.303 emekli bulunmakta ve emeklilerin nüfusa oranı %24,48'dir (SGK, 2017). Sinop'un iş gücü durumu değerlendirildiğinde, %43,5 istihdam oranıyla Türkiye genelinde 62. sırada yer aldığı görülmektedir (SGK, 2017).

Buna karşın, %6,2 işsizlik oranıyla Sinop, en düşük işsizlik oranına sahip on il arasında yer almaktadır. Bu durum, şehirdeki yüksek yaşlı nüfus oranıyla açıklanabilir. Emeklilerin büyük bir kısmının iş gücüne dâhil olmaması, istihdam oranını düşük, işsizlik oranını ise düşük göstermektedir.

Sinop nüfusunun %72'si tarım, %8'i sanayi ve %20'si hizmet sektöründe istihdam edilmektedir. Kalkınmada öncelikli şehirler arasında yer alan Sinop, coğrafi konumu, topoğrafik özellikleri, pazara uzaklığı, sermaye yetersizliği ve altyapı eksiklikleri nedeniyle gelişiminde zorluklarla karşılaşmaktadır. Şehirde, çeltiğin değerlendirilmesi için kurulan çeltik ve un fabrikaları bulunurken, orman varlıkları da kereste ve kereste ürünleri üretimi için hammadde sağlamaktadır. Boyabat bölgesinde yaygın olan toprak sanayinin yanı sıra, Sinop'ta hazır giyim, kireç, metal, kimya ve çivi fabrikaları da faaliyet göstermektedir (Sinop Valiliği, 2024).

Sinop'ta, kamu ve özel sektöre ait 100'den fazla sanayi tesisi bulunmaktadır ve bu tesisler yaklaşık beş bin kişiye istihdam sağlamaktadır. Bu tesisler genellikle gıda, hayvancılık, inşaat, kimya ve su ürünleri alanlarında faaliyet göstermektedir. İl genelinde, çeşitli odalara (esnaf, ticaret, sanayi vb.) kayıtlı yaklaşık 19 bin esnaf, sanatkâr ve sanayici bulunmaktadır. Sinop Organize Sanayi Bölgesi'nin tamamlanması, şehrin ekonomik gelişimine olumlu katkılar sağlamıştır. Ayrıca, Sinop'un limanı ve uluslararası standartlara sahip havaalanı pisti, yolcu ve yük taşımacılığı için elverişli hale getirilmiştir. Diğer illerle olan karayolu bağlantılarının iyileştirilmesi de Sinop'un ekonomik gelişimine katkıda bulunmuştur. Sinop, Karadeniz bölgesinin kuzeyinde yer alarak Bulgaristan, Gürcistan, Romanya, Rusya Federasyonu ve Ukrayna'ya en yakın deniz mesafesine sahip olmasıyla stratejik bir avantaja sahiptir.

Sinop ili, Türkiye'nin Karadeniz kıyısında stratejik bir konuma sahip olup, tarımın önde gelen sektörlerinden biridir. Şehrin nüfusunun büyük bir kısmı tarım alanında çalışmakta olup, bu durum şehrin ekonomik yapısının temelini oluşturmaktadır. Nüfusunun 218 bin kişi olduğu Sinop'ta, tarım sektörü geniş bir yüzölçümünde faaliyet göstermektedir. Şehrin toplam yüzölçümü 5.717.000 dekar olup, bunun %13'ü tarım arazisi olarak kullanılmaktadır. Bu tarım arazilerinde meyve, sebze ve tarla ürünleri yetiştirilmekte ve 2020 verilerine göre önemli üretim miktarları elde edilmektedir (Tarım ve Orman Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı Tarımsal Yatırımcı Danışma Fonu, 2021).

Özellikle meyve ve sebze üretim alanlarının genişlemesi, şehrin tarımsal üretiminde çeşitliliği artırmış ve ekonomik katkı sağlamıştır. Sinop'ta tarımın yanı sıra hayvancılık ve ormancılık da önemli rol oynamaktadır. Şehirdeki tarım işletmeleri, gıda, hayvancılık, inşaat, kimya ve su ürünleri gibi sektörlerde istihdam yaratmaktadır. Toplam 13.000 çiftçi, şehrin tarımsal potansiyelinin önemini vurgulamaktadır ve bu potansiyelin sürdürülebilir şekilde değerlendirilmesi büyük önem taşımaktadır. Sinop'un tarım

sektöründeki güçlü potansiyeli, yerel ekonomik kalkınma stratejileri için önemli bir fırsat sunmaktadır. Tarımın modernizasyonu, altyapının güçlendirilmesi ve pazar erişiminin artırılması, şehrin ekonomik büyümesine katkı sağlayacak adımlar olarak öne çıkmaktadır. Ayrıca, Sinop'un sahip olduğu liman ve uluslararası havaalanı gibi altyapıların geliştirilmesi, ticaretin ve turizmin gelişimine olanak tanıyarak şehrin ekonomik çeşitliliğini artırabilir. Bu doğrultuda yapılan planlamalar, Sinop'un tarımsal ve ekonomik potansiyelini daha ileriye taşıyabilir (Tarım ve Orman Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı Tarımsal Yatırımcı Danışma Fonu, 2021).

Sinop'ta tarımsal faaliyetlerin önemli bir parçası olan hayvancılık, genellikle küçük aile işletmeleri tarafından yürütülmektedir. Kıyı ve kent bölgelerinde sığır yetiştiriciliği yaygındır, iç kesimlerde ve yüksek rakımlı alanlarda ise koyun ve keçi yetiştiriciliği öne çıkmaktadır. Kıyı şeridindeki merkez ve ilçelerde Jersey ve melez sığırlar yaygın olarak yetiştirilirken, iç kesimlerde Montofon ve yerel sığır cinsleri bulunur. Koyun yetiştiriciliğinde Karakaya ırkı tercih edilmektedir. Bu ırk, düşük et, süt ve polar verimine rağmen yüksek et kalitesine sahiptir. Sinop'ta arıcılık da önemli bir faaliyettir ve yeni kovan türleriyle yapılmaktadır. Ancak, ticari arıcılığa kıyasla kovan başına alınan bal miktarı düşüktür. Bu durum, kıyı şeridindeki ilkbahar aylarının sisli ve yağışlı geçmesi ve yaz sıcaklıklarının geç başlaması nedeniyle gezici arıcılığın yaygın olmamasından kaynaklanmaktadır (Arslan ve Ünal, 2013).

Tablo 2.3 Sinop ilindeki hayvan varlığı

Cinsi	Türü	Hayvan	2002 Yılı	2019 Yılı
Arı Kovanları	Arı	25.285	25.806	24.937
Büyükbaş	Manda	5.712	1.339	1.412
	İthal	8.302	18.246	16.272
	Melez	56.780	53.159	53.209
	Yerli	45.515	26.271	25.309
Büyükbaş Toplam		116.309	99.015	96.202
Kanatlı	Hindi	14.525	3.591	3.592
	Kaz	1.020	2.809	3.705
	Ördek	2.710	2.258	2.555
	Tavuk (Et)	15.300	0	0
	Tavuk (Yumurta)	278.000	135.831	138.866
Kanatlı Toplam		311.555	144.489	148
Küçükbaş	Keçi (Kıl)	17.171	21.909	21.021
	Keçi (Tiftik)	350	105	-
	Koyun (Merinos)	2.286	4.068	-
	Koyun (Yerli)	114.135	85.371	80.292
Küçükbaş Toplam		133.942	111.453	105.486

Kaynak: (TÜİK, 2021)

Sinop, Karadeniz ikliminin etkisiyle bol yağış alır. Bu nedenle meşe, çam, kayın, köknar ve gürgen gibi çeşitli ağaç türleriyle kaplı ormanlara sahiptir. Güney kesimlere gidildikçe iklim kuraklaşır ve bitki örtüsü değişir. Yıl boyunca nemli olan hava, kış aylarında serin, yaz aylarında ise ılıktır. Bu iklim koşulları, bitki örtüsünün çeşitliliğini artırarak arıcılık faaliyetleri için elverişli bir ortam yaratır (Kuzka, 2011).

Sinop'un arıcılık potansiyeli yüksektir. Ancak, son yıllarda kontrolsüz kolonilerle çiftleşme nedeniyle arıların melezleşmesi ve ırk özelliklerinin kaybolması görülmüştür. Güler ve Toy'un 2008'deki çalışmasında Türkeli ilçesindeki arıların morfolojik özelliklerinin farklılaştığı tespit edilmiştir. Bölge, gezici arıcılık rotasında olmadığından, bu farklılaşmanın kontrolsüz ırklardan kraliçelerin ya da diğer bölgelerden gelen arı kolonilerinin ortaya çıkmasıyla gerçekleştiği tahmin edilmektedir(Güler ve Toy, 2008; Tarım ve Orman Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı Tarımsal Yatırımcı Danışma Fonu, 2021).

Sinop, kestane, ormangülü, akasya ve ıhlamur ormanları bakımından zengindir ve yüksek dağlarla İç Anadolu Bölgesi'ne bağlıdır. Bu zengin flora, arıcılık faaliyetlerini destekler. Küçük aile işletmeleri tarafından hobi amaçlı yapılan bal üretimi, yüksek kaliteli balıyla dikkat çeker ve ülke genelinde tercih edilmektedir. Sinop, Karadeniz kıyısında tehlike arz etmeyen doğal bir limana sahip olmasına rağmen, şehir merkezi ve civarındaki iç bölgelere erişim zorluğu ticaret ve sanayinin gelişmesini olumsuz yönde etkilemiştir. Şehirdeki başlıca sanayi kuruluşları, mevcut doğal kaynaklardan faydalanarak orman ürünleri, toprak sanayi ve gıda sanayi işletmeleridir.

Cumhuriyetin ilk dönemlerinden günümüze kadar iktisadi açıdan sanayileşme çabaları içinde olan Sinop, sanayide gerçek anlamda ileri düzeylere ulaşamamıştır. Demiryollarına uzaklığı ve karayolu ulaşımının uzun yıllar boyunca göz ardı edilmesi, Sinop'un doğal limanını ön plana çıkarmış ancak bölgesel kaynaklı sorunlar ve denizyolu ulaşımının gerilemesi nedeniyle önemli bir gelişim sağlanamamıştır (Aytuğ vd, 2020). Sinop'un deniz kenarında olması ve doğal bir liman bulunması, kentin sanayiye kazandırılmasında hammadde olarak orman örtüsünden yararlanılmasına olanak sağlamıştır. Cumhuriyetin ilk dönemlerinde kurulan Kibrit Fabrikası, bu çabaların bir ürünü olarak görülmektedir (Yılmaz, 2004). Ancak, Sinop Kibrit Fabrikası kısa sürede üretimine son vererek 1928'de İstanbul'a taşınmıştır. Öte yandan, hammadde temini amacıyla kurulan ve zamanla Türkiye'nin en büyük kereste fabrikası haline gelen

ZİNGAL, 1945 yılında kamulaştırıldıktan sonra 1990'lı yıllara kadar faaliyet göstermiş, ancak 1996 yılında özelleştirilerek kapatılmıştır (Yılmaz, 2012).

1952-1992 yılları arasında şehir merkezinde faaliyet gösteren Amerikan Radar Üssü, Sinop'un ekonomik yaşamında önemli bir rol oynamıştır. Bu üs, yerel ekonomiye katkıda bulunmuş, şehirde ticaretin ve hizmet sektörünün gelişmesine yardımcı olmuştur. Ancak, üssün kapanmasıyla birlikte Sinop ekonomisi bu kaynağını da yitirmiştir (Yılmaz, 2012).

2.6.4. Sinop İli Coğrafyası

Sinop; İsfendiyar (Küre) Dağları, 3. jeolojik zamanın başlarında meydana gelen Alp-Himalaya kıvrım kuşağı üzerinde yer alır. Bu dağların en belirgin özelliklerinden biri genç ve yüksek olmalarıdır. Bu nedenle, eski dağlar kadar aşınmaya uğramamışlardır. Sinop ili sınırları içinde yer alan bu dağlar, yüksek olmasalar da iç bölgelerle kıyı kesimi arasında ulaşımında yıllarca zorluk ve güçlük çıkarmıştır (Sinop Valiliği Ticaret İl Müdürlüğü, 2019).

Küre Dağları, bölgenin engebeli arazisini oluşturur. Kuzeybatıda yükselen dağlar, merkez sahillerine 9 km yaklaştıkça alçalır ve kıyı ovalarını oluşturur. Gerze sınırından itibaren tekrar yükselerek Bafra Ovası'na ulaşır. Dağlar, il arazisinin %80'ini kaplar. En yüksek tepeler; Ayancık'ta Çangal (1605 m), Erfelek Dağı (1763 m), Zindan (1050 m), Gerze'de Elma ve Köse Dağları (900 m), Uzunören (850 m), Göktepe ve Soyuk (1200 m), Boyabat'ta Dranaz (1345 m), Alaca (900 m), Karaağaç (850 m) gibi zirvelerdir (Sinop Valiliği, 2023).

Dağlar arasında ve dağlarla sahil kesimi arasında kalan ovalar geniş düzlükler halindedir. En önemlileri Sinop ve Boyabat düzlükleridir. Boyabat Ovası'nı Gökırmak, Arım, Gazidere, Asarcık düzlük ve ova vadileri oluşturmuştur. Sinop Ovası ise Erfelek, Aksaz, Sarıkum kıyı düzlüklerinden meydana gelmiştir. Gerze yöresinde Çalvanlar Çayı'nın oluşturduğu dere yatakları ve Güzelceçay boyunca uzanan vadi düzlükleri de kıyı ovalarına örnek olarak gösterilebilir (Sinop Valiliği, 2023).

Sinop kıyılarında Köşk, Kayser, Karakum, Selamet, Boztepe, Sinop, Feryat, Bozburun, İnceburun, Güllüsu ve Usta gibi birçok önemli burun bulunmaktadır. Bu burunlardan İnceburun, Anadolu'nun en kuzey noktası olma özelliğini taşır. Sinop kıyıları, Doğu Karadeniz kıyılarına kıyasla daha dik ve sarp değildir. Ancak Ayancık kıyıları engebeli ve inişli çıkışlı bir yapıya sahiptir. Dağlar bu bölgede kıyıya paralel uzansa da, doğudaki

kadar denize yakın değildirler (Tarım Ve Orman Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı Tarımsal Yatırımcı Danışma Fonu, Sinop Tarımsal Yatırım Rehberi, 2021).

Sinop ilinin toplam akarsu yüzey alanı 1220 hektardır. İlde yer alan çeşitli büyüklükteki akarsulardan bazıları Karadeniz'e, bazıları ise güney sınırlarından geçen Kızılırmak Nehri'ne bağlanır. Sinop'un en büyük akarsuyu, Kastamonu topraklarından doğan ve birçok kolu batıdan doğuya doğru akarak Durağan'ın güneyinde Kızılırmak Nehri'ne bağlanan Gökırmak'tır. Uzun bir vadi boyunca akan bu ırmak, Taşköprü ve Boyabat ovalarını sulamaktadır. Gökırmak'ın ortalama debisi 36 m³/sn'dir. Karadeniz'e dökülen çaylar arasında batıdan doğuya doğru sıralanan Çatalzeytin ve Ayancık çayları, birçok kola ayrılarak denize dökülen Kırkgeçit ve Sarımsak çayları ile Erfelek ve Celevit çayları önemli akarsulardır. Bunların dışında, Tepeçay, Ayardın Deresi, Karasu Çayı, Çakıroğlu Çayı ve Güzelceçay da diğer önemli akarsular arasında yer alır (Tarım ve Orman Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı Tarımsal Yatırımcı Danışma Fonu, 2021).

Sinop'ta bulunan başlıca göller ise Sarıkum Gölü, Aksaz Gölü, Karagöl, Sülük Gölü ve Akgöl'dür. Ayrıca ildeki göletler arasında Bektaş, Kelperen, Boyalı, Cemalettin göletleri, Durağan'da Durağan-1 ve 2, Yassıalan göletleri ve Erfelek'te Gümüşsuyu Göleti bulunmaktadır. Sinop ilinin yaklaşık 175 kilometrelik bir kıyı şeridi bulunmaktadır. Denize kıyısı olan ilçeleri Türkeli, Ayancık, Sinop ve Gerze'dir. Özellikle Sinop il merkezinin üç tarafı denizle çevrilidir ve bu durum, deniz turizmine uygun geniş kumsalları ve yat turizminin gelişebileceği doğal limanları barındırmasına olanak tanır.

Sinop'un coğrafi konumu, yer şekilleri, bitki örtüsü, kıyı ve dere oluşumları, dağlar ve peyzaj özellikleri, doğa turizmi açısından oldukça elverişli bir ortam sunmaktadır. Sinop'ta bulunan Aklıman ve Hamsilos Koyu, Sarıkum Gölü, Ayancık Akgöl, Boyabat Bazalt Kayalıkları, Erfelek Tatlıca Şelaleleri, Türkeli Çatak Kanyonu, Ayancık Kepez Kanyonu, Türkeli Hacıağaç Yaylası ve Ayancık İnaltı Mağarası gibi doğal oluşumlar, yüksek görsel değerler taşımanın yanı sıra turizm için kullanılabilirlik ve turizm uygulamalarının yapılabilirliği açısından da çeşitli imkânlar sunmaktadır (Tarım ve Orman Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı Tarımsal Yatırımcı Danışma Fonu, 2021).

Sinop, doğa turizmi açısından zengin bir potansiyele sahip olup, çeşitli tabiat parkları, tabiat anıtları, milli parklar, kanyonlar, mağaralar ve şelaleler barındırmaktadır. Hamsilos Tabiat Parkı ve İskele meydanı gibi alanlar Sinop Merkez ilçesinde yer alırken, Erfelek'te Tatlıca Şelaleleri Tabiat Parkı bulunmaktadır. Boyabat'ta ise Topalçam Tabiat Parkı ve

Bazalt Kayalıkları Tabiat Anıtı gibi önemli doğal alanlar yer alır. Türkeli ilçesinde Çatak Kanyonu bulunmaktadır. Ayancık'ta ise Çangal Tabiat Parkı ve Akgöl Tabiat Parkı gibi doğal güzellikler mevcuttur (Orman ve Su İşleri Bakanlığı, 2013).

Dikmen-Durağan Yaylaları ve Gerze Karlı Kelebek Vadisi Şelalesi Tabiat Anıtı gibi önerilen sahalar da bu zenginliğin bir parçasıdır. Mağaralar arasında Ayancık'taki İnaltı Mağarası, Türkeli'deki Aydınlar Mağarası, Durağan'daki Buzluk Mağarası ve Ağcaçal Mağarası öne çıkmaktadır. Erfelek'teki Tatlıca Takım Şelalesi, Deli Kızın Şelalesi, Gerze'deki Poyracık ve Sorgun Şelaleleri, Türkeli'deki Çatak Kanyonları içinde yer alan çok sayıda şelale, ziyaretçilere eşsiz doğa manzaraları sunar. Sinop'un bu doğal güzellikleri, Orman ve Su İşleri Bakanlığı 10. Bölge Müdürlüğü tarafından hazırlanan Doğa Turizmi Master Planı kapsamında sürdürülebilir turizm uygulamaları için değerlendirilmektedir (Güler ve Toy, 2008).

2.7. Sinop'ta Bulunan Rekreasyon Alanların Türleri

Rekreatif alanlar, sadece Sinop'un turizm potansiyelini artırmakla kalmayıp aynı zamanda yerel halkın yaşam kalitesini de iyileştiren önemli unsurlardır. Bu alanlar, çeşitli etkinlikler ve programlar düzenleyerek sosyal bağları güçlendirirken, şehir ekonomisine de katkı sağlamaktadır Sinop'ta, farklı kullanıcı gruplarına hitap eden çeşitli türde rekreatif alanlar mevcuttur. Bu çalışmada, Sinop ilindeki rekreatif alanlar doğal rekreasyon alanları ve tarihi-kültürel rekreasyon alanları olmak üzere iki ana kategoriye ayrılmıştır. Bu sınıflandırma, araştırmanın inceleme kolaylığı açısından yapılmıştır.

2.7.1. Doğal Rekreasyon Alanları

Sinop'ta yer alan doğal rekreatif alanlar, bölgenin doğal ve tarihi kültürel zenginliklerini sergileyen çeşitli parklar, mağaralar, kanyonlar, şelaleler, avlaklar ve göllerden oluşmaktadır. Doğal Rekreasyon alanları içinde öne çıkan Hamsilos Tabiat Parkı, Karadeniz kıyı fundalıkları ve yalıyar kayalık habitatlarıyla Sinop Merkez'de yer almakta olup, bölgeye özgü manzaralar sunmaktadır.

Erfelek'teki Tatlıca Şelaleleri Tabiat Parkı ise şelaleleri ve doğal çevreleriyle öne çıkmaktadır. Boyabat'ta bulunan Topalçam Tabiat Parkı, ormanlık alanları ve ziyaretçilere yürüyüş ve piknik imkânları sunmaktadır. Ayrıca Boyabat'taki Bazalt Kayalıkları Tabiat Anıtında jeolojik oluşumlar ve manzara görüntüleri yer almaktadır (Uzun vd., 2011).

Türkeli ilçesindeki Çatak Kanyonu, yaylaları ve doğal yaşam alanlarıyla önemli bir doğal rekreasyon alanı olarak öne çıkmaktadır. Ayancık ilçesinde yer alan Çangal Tabiat Parkı, yüksek tepeleri ve doğal bitki örtüsü ile özellikle doğaseverlerin ilgisini çekmektedir. Akgöl Tabiat Parkı ise Ayancık'ta yer alan doğal göl ve kuş gözlem alanlarıyla zengin bir biyolojik çeşitlilik sunmaktadır. Durağan ilçesindeki Dikmen-Durağan Yaylaları, yaylaları ve doğal yaşam alanlarıyla trekking gibi doğa etkinlikleri için uygun bir ortam sunmaktadır. Gerze ilçesindeki Karlı Kelebek Vadisi Şelalesi Tabiat Anıtı ise şelaleleri ve endemik bitki ile böcek türlerini barındırmasıyla önem arz etmektedir (Ekonomik Görünüm Raporu, 2019).

Tablo 2.4 Sinop ili doğal rekreasyon alanları

	Doğal Rekreasyon	Konum/Bölge	Özellikler
Parklar	Hamsilos Tabiat Parkı	Sinop Merkez	Karadeniz kıyı fundalıkları ve yalıyar kayalık habitatları, Sinop manzarası
	Tatlıca Şelaleleri Tabiat Parkı	Erfelek	Şelaleler, yürüyüş parkurları, doğal çevre
	Topalçam Tabiat Parkı	Boyabat	Ormanlık alanlar, yürüyüş ve piknik imkânları
	Bazalt Kayalıkları Tabiat Anıtı	Boyabat	Jeolojik oluşumlar, manzara görüntüleri
	Çatak Kanyonu	Türkeli	Kanyonlar, yaylalar, doğal yaşam alanları
	Çangal Tabiat Parkı	Ayancık	Yüksek tepeler, doğal bitki örtüsü
	Akgöl Tabiat Parkı	Ayancık	Doğal göl, kuş gözlem alanları
	Gerze Karlı Kelebek Vadisi Şelalesi Tabiat Anıtı	Gerze	Şelaleler, endemik bitki ve böcek türleri
Mağaralar	İnaltı Mağarası	Ayancık	Mağara keşifleri, doğal oluşumlar
	Aydınlar Mağarası	Türkeli	Mağara turizmi, doğal oluşumlar
	Buzluk Mağarası	Durağan	Mağara gezileri, jeolojik oluşumlar
	Ağcaçal Mağarası	Durağan	Mağara ziyaretleri, doğal oluşumlar
Kanyonlar	İnaltı Kanyonu	Ayancık	Kanyonlar, trekking ve doğa yürüyüşü
	Çatak Kanyonu	Türkeli	Derin vadiler, doğal manzaralar
	Kepez Kanyonu	Ayancık	Kanyonlar, yürüyüş parkurları, doğal çevre
	Arım Vadisi Kanyonu	Saraydüzü	Kanyonlar, doğal yaşam alanları
Şelaleler	Tatlıca Takım Şelaleleri	Erfelek	Şelaleler, doğal manzara, fotoğrafçılık imkânları
	Deli Kızın Şelalesi	Erfelek	Yüksek şelaleler, trekking imkânları
	Poyracık Şelalesi	Gerze	Şelaleler, doğal yaşam, piknik alanları
	Sorgun Şelaleleri	Gerze	Doğal su kaynakları, yürüyüş parkurları
Avlak ve göller	Zindan Örnek Avlağı	Ayancık	Avlanma imkânları, doğal yaşam alanları
	Göve Örnek Avlağı	Boyabat-Durağan	Yaban hayatı, avlanma, doğal yaşam
	Sarıkum	Sarıkum	Doğal göl, kuş gözlem alanları
	Aksaz Gölü	Sinop Ovası	Kıyusal göl, kuş gözlemi
	Karagöl	Boyabat	Yüksek dağ gölü, doğal yaşam
	Sülük Gölü	Boyabat	Orman gölü, balıkçılık, doğa yürüyüşü
	Akgöl	Ayancık	Tabiat parkı, kuş gözlem alanı
	Bektaş Göleti	Boyabat	Doğal gölet, piknik alanları, balıkçılık
	Kelperen Göleti	Boyabat	Küçük gölet, doğal çevre, fotoğrafçılık
	Boyalı Göleti	Durağan	Yerel gölet, kuş gözlem alanı
	Cemalettin Göleti	Erfelek	Yerel gölet, doğal yaşam alanları
	Durağan-1 ve 2 Göletleri	Durağan	Doğal yaşam, kuş gözlemi
	Yassıalan Göletleri	Durağan	Göletler, piknik alanları, doğal yaşam
	Gümüşsuyu Göleti	Erfelek	Gölet, piknik, doğa gezileri

Kaynak: (Sinop Valiliği Ticaret İl Müdürlüğü, 2019)

Bu tablo, Sinop ilindeki çeşitli doğal rekreasyon alanlarını, konumlarını ve özelliklerini detaylı bir şekilde göstermektedir.

2.7.2. Tarihi ve Kültürel Alanlar

Sinop, Karadeniz'in zengin doğal ve kültürel kaynaklarına sahip önemli bir rekreatif destinasyondur. Şehrin doğal güzellikleri ve tarihi yapıları, ziyaretçiler için çeşitli rekreasyonel etkinliklere ev sahipliği yapmaktadır. Özellikle Sinop Kalesi, Boyabat Kalesi, Sinop Cezaevi, Sinop Arkeoloji Müzesi, Sinop Etnografya Müzesi gibi tarihi ve kültürel yapılar, şehrin rekreasyonel dokusunu oluşturan başlıca unsurlardır. Ayrıca camiler, türbeler, hanlar, hamamlar, kaya mezarları, çeşmeler ve geleneksel evler gibi mimari örnekler de ziyaretçiler için keşif ve dinlenme imkânları sunmaktadır (Yılmaz, 2012).

Sinop'un turizm potansiyelini inceleyen araştırmalar, yerli ve yabancı ziyaretçiler arasında farklı ilgi alanlarını ortaya koymuştur. Yerli ziyaretçiler genellikle tarihi yapıları ziyaret etmeyi tercih ederken, yabancı turistler daha çok tarihi yapılar ve doğal güzellikleri keşfetmeyi tercih etmektedir (Yurdakul, 2012). Bunda bölgenin misafirperverliği, güvenilirliği, zengin kültürel çekiciliği ve yöresel lezzetlerin etkisi büyüktür (Altunöz vd., 2017). Bu çeşitlilik, Sinop'u hem yerli hem de uluslararası ziyaretçiler için cazip bir rekreasyonel destinasyon haline getirmektedir. Sinop'un zengin tarihi ve kültürel geçmişi, somut ve soyut kültürel çekiciliklerle zenginleştirilmiştir.

Tablo 2.5 Sinop'ta tarihi ve kültürel alanlar

Kategori	Örnekler
Kaleler	Sinop Kalesi, Boyabat Kalesi
Müzeler	Arkeoloji Müzesi, Etnografya Müzesi, Tarihi Cezaevi
Saraylar ve Medreseler	Mithridates Sarayı (Balatlar Yapı Kompleksi), Pervane Medresesi
Camiler	Alaeddin Camisi, Meydankapı (Süleymaniye) Camisi, Cezayirli Ali Paşa Camisi, diğer camiler
Türbeler	Yeşil Türbe, Sultan Hanım (Aynalı Kadın) Türbesi, diğer türbeler
Hanlar ve Hamamlar	Durakhan Kervansarayı, Köftecioglu Hanı, Yukarı Hamam, Yalı (Varoş) Hamamı, diğer hamamlar
Kaya Mezarları	Ambarkaya (Terelek) Kaya Mezarı, Salarköyü Kaya Mezarı
Çeşmeler	Aslan Çeşmesi, Fışkıran Çeşmesi, Şehabüddin Çeşmesi, diğer çeşmeler
Tarihi Sinop Evleri	Tuzcular Caddesi, Kemalettin Sami Paşa Caddesi, Kuru Çeşme Sokak'taki tarihi evler
Diğer Kültürel Miras	Balatlar Kilisesi, Paşa Tabyaları, Sinop Öğretmenevi
Geleneksel El Sanatları	Keten dokumacılığı, kotracılık, gemi modelciliği, bıçakçılık
Festival ve Kutlamalar	Hıdırellez Şenliği, Yenicuma Keşkek Festivali, Ayancık Kültür-Keten ve Ahşap Festivali, diğer etkinlikler
Giyim-Kuşam	Etnografya Müzesi'nde sergilenen giysiler
Yöresel Mutfağı	Nokul, pilaki, mısır pastası, keşkek, içi etli hamur, ıslama, mısır çorbası, diğer yöresel yemekler
Halk Oyunları	Ayancık Eymeleri, Boyabat'ın Pirinci, diğer halk oyunları ve çalgılar

Kaynak: (Sinop Valiliği Ticaret İl Müdürlüğü, 2019)

Bu tablo, Sinop'un zengin kültürel mirasını ve turistik potansiyelini görsel olarak sınıflandırarak sunmaktadır. Sinop, bu çeşitlilik sayesinde hem yerli hem de uluslararası ziyaretçiler için cazip bir destinasyon olma özelliğini korumaktadır (Kuzka, 2023).

2.8. Sinop'ta Rekreatif Alanların Kullanımı

Sinop, deniz ticaretine ve donanma faaliyetlerine dayalı olarak gelişen bir kıyı ve liman kentidir. Coğrafi konumu, Anadolu ve Karadeniz'e yerleşen çeşitli kültürlerin etkisi altında kalarak, doğal liman özelliği ve deniz ticaretinin dinamizmiyle Antikçağ'da Karadeniz'in önde gelen merkezlerinden biri olmuştur. Selçuklu Dönemi'nde Sinop, liman işlevini ve Karadeniz kültürlerinin bulunduğu dinamik bir merkez olarak önemini sürdürmüş, iç-kale ve donanma tersanesi gibi yapılarla ticari ve askeri açıdan güçlenmiştir. Osmanlılar Dönemi'nde de ticaret merkezi olarak varlığını sürdüren Sinop, 1853'teki Rus Baskını ve Kırım Savaşı'nın ardından limanın askeri kullanımının yasaklanmasıyla ekonomik gerileme yaşamış ve tarihi yapıları zarar görmüştür (Aydın, 2017).

Sinop'un coğrafi konumu ve topografik özellikleri, kent içi ve kentlerarası ulaşım zorluklarına ve Sanayi Devrimi sonrası teknolojik değişimlere uyum sağlayamamasına yol açmıştır. Bu durum, kıyı ticaretinin gerilemesine ve kentin gelişim potansiyelinin kullanılmamasına neden olmuştur. Ancak, Sinop'un doğal limanı ve kıyıları, turizm potansiyeli için büyük bir fırsat sunmaktadır. Doğru yönetildiğinde, kıyı tesisleri ve rekreasyonel alanlar kentin ekonomik, sosyal ve kültürel gelişimine katkıda bulunabilir. Sinop Cezaevi gibi tarihi yapılar kent müzeleri olarak restore edilerek kültürel mirasın yaşatılmasına destek olabilir (Aytuğ vd, 2020).

Kıyılarının sürdürülebilir yönetimi ve turizm odaklı düzenlemeler, Sinop'un potansiyelini maksimize ederek kentin sürdürülebilir kalkınmasına katkı sağlayacaktır. Bu süreçte yerel ekonomi desteklenmeli, geleneksel yaşam alanları korunmalı ve turistik çekim merkezleri oluşturularak kent yaşam kalitesi artırılmalıdır. Sinop'ta rekreatif alanların kullanımı, kentin doğal güzellikleri ve tarihi zenginlikleriyle uyumlu bir şekilde gelişmiştir. Şehir, sahip olduğu doğal liman, plajlar, milli parklar ve tarihi alanlar gibi çeşitli rekreatif potansiyellere sahiptir. Bu alanlar, hem yerel halkın hem de turistlerin dinlenme, eğlenme ve spor yapma ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla çeşitli aktiviteler için kullanılmaktadır.

1. Aklıman Koyu ve Sarıkum Plajı: Sinop'un doğal güzelliklerinden Aklıman Koyu ve Sarıkum Plajı, temiz deniz suyu ve doğal ortamıyla ziyaretçilerin ilgisini çeken önemli destinasyonlardır. Bu alanlar, deniz turizmi ve plaj aktiviteleri için oldukça uygun ortamlar sunmaktadır (Kuzka, 2021).

2. Hamsilos Koyu Milli Parkı: Türkiye'nin ilk milli parklarından biri olan Hamsilos Koyu Milli Parkı, sakin doğal ortamıyla trekking, yürüyüş ve piknik gibi doğa aktiviteleri için ideal bir alan sunmaktadır (Tarım ve Orman Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı Tarımsal Yatırımcı Danışma Fonu, 2021).

3. Sinop Kalesi ve Cezaevi: Tarihi ve kültürel öneme sahip olan Sinop Kalesi ve Cezaevi, ziyaretçilere yönelik turistik turlar, kültürel etkinlikler ve tarihî geziler için kullanılmaktadır. Bu alanlar, şehrin tarihi zenginliğini keşfetmek isteyenler için önemli birer merkezdir.

4. Rekreatyon ve Spor Alanları: Kent içinde ve çevresindeki parklar, yeşil alanlar ve spor tesisleri, halkın spor yapma ve rekreatyon ihtiyaçlarını karşılamak üzere düzenlenmiştir. Bu alanlarda yürüyüş, koşu, bisiklet sürme gibi aktiviteler yapılabilir.

5. Festival ve Etkinlikler: Sinop'ta düzenlenen çeşitli festival ve kültürel etkinlikler de rekreatif alanların kullanımını artırmaktadır. Örneğin Hıdırellez Şenliği, Yenicuma Keşkek Festivali gibi etkinlikler, hem yerel halkın hem de dışarıdan gelen ziyaretçilerin katılımıyla kentin sosyal ve kültürel yaşamına renk katmaktadır. Sinop'ta rekreatif alanların kullanımı, şehrin doğal ve kültürel zenginliklerinden maksimum düzeyde faydalanarak, turizm potansiyelini artırmakta ve sürdürülebilir kent yaşamı için önemli bir rol oynamaktadır. Bu alanlar, kentin kimliğini ve turistik çekiciliğini güçlendirirken, yerel ekonomiye ve toplumsal yaşama da katkı sağlamaktadır.

2.8.1. Sinop'ta Rekreatif Alanların Sorunları

Sinop, turizm açısından önemli bir konumda olmasına rağmen, rekreatif alanlarda belirli sorunlarla karşı karşıyadır. Bu sorunlar, şehrin yerlilerinin ve ziyaretçilerinin keyifli vakit geçirmesini zorlaştırabilir ve genel yaşam kalitesini olumsuz etkileyebilir. Rekreatif alanlardaki yetersizlik, Sinop'un karşılaştığı ana sorunlardan biridir. Kişi başına düşen rekreatif alan miktarı oldukça kısıtlıdır ve şehir merkezine yakın olanların sayısı sınırlıdır. Mevcut alanlar genellikle yeterince geniş değildir ve bakımı yeterince yapılmamaktadır. Erişilebilirlik sorunu da önemli bir konudur. Engelli bireylerin rekreatif alanlara erişimi

oldukça kısıtlıdır ve birçok alanın ulaşımı engellerle doludur. Engelli dostu düzenlemelerin ve erişim kolaylıklarının sağlanması gerekmektedir (Balcı ve Koçak, 2014; Cüce ve Ortaçşme, 2020).

Güvenlik endişeleri de Sinop'taki rekreatif alanların sorunları arasındadır. Bazı alanlarda yetersiz aydınlatma ve güvenlik kameralarının bulunmaması, halkın güvenliğini tehlikeye atabilir. Çevre kirliliği de göz ardı edilmemesi gereken bir sorundur. Rekreatif alanlarda artan katı atık ve gürültü kirliliği, doğal ve sosyal çevreyi olumsuz etkileyebilir. Bu sorunların çözümü için yeni alanların oluşturulması, mevcut alanların düzenli bakımının yapılması, engelli bireylerin erişimini kolaylaştırmak için düzenlemeler yapılması, güvenlik önlemlerinin artırılması ve çevre kirliliği ile mücadele edilmesi gerekmektedir. Bu çözümler için yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları ve kamu kurumlarının iş birliği içinde çalışması kritik öneme sahiptir. Sinop'ta rekreatif alanların sorunlarının çözülmesi, şehir sakinlerinin ve ziyaretçilerin daha keyifli ve güvenli bir ortamda vakit geçirmelerini sağlayacak ve şehrin turizm potansiyelini artıracaktır (Aytuğ vd., 2020).

2.8.2. Sinop'ta Rekreatif Alanların Geliştirilmesi

Sinop, Karadeniz Bölgesi'nin önemli bir şehri olmasına rağmen, rekreatif alanlarda bazı sorunlar yaşanmaktadır. Bu sorunların çözümü ve şehrin sakinlerinin ve turistlerin daha keyifli vakit geçirmelerini sağlamak için rekreatif alanların geliştirilmesi gerekmektedir. Sinop'ta, farklı bölgelerde yeni rekreatif alanlar oluşturulmalıdır. Bu alanlar, farklı kullanıcı gruplarının ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde planlanmalıdır. Örneğin, çocuk oyun alanları, spor alanları, yürüyüş ve bisiklet yolları, piknik alanları gibi çeşitli alanlar oluşturulabilir. Mevcut rekreatif alanlarda bakım ve onarım çalışmaları yapılmalıdır. Ekipman ve altyapı yenilenmeli ve modernleştirilmelidir. Parklarda oturma alanları, aydınlatma, spor aletleri, oyun alanları gibi unsurlar yenilenebilir. Rekreatif alanlar, engelli bireyler için uygun hale getirilmelidir. Bunun için rampalar, özel tuvaletler ve diğer erişilebilirlik unsurları eklenmelidir. Ayrıca, toplu taşıma araçlarının bu alanlara erişimi kolaylaştırılmalı ve bisiklet yolları gibi alternatif ulaşım imkânları da sunulmalıdır.

Rekreatif alanlarda aydınlatma ve güvenlik kameraları yerleştirilmeli, güvenlik personeli görevlendirilmeli ve alanlar düzenli olarak kontrol edilmelidir. Katı atık yönetimi iyileştirilmeli, çöp kutuları düzenli olarak boşaltılmalıdır. Gürültü kirliliğinin önlenmesi için çeşitli önlemler alınmalıdır, araç trafiği kısıtlanmalı ve ses yalıtım önlemleri alınmalıdır. Sinop'ta rekreatif alanların geliştirilmesi için sivil toplum kuruluşları, yerel

yönetimler ve kamu kurumları ile iş birliği yapılmalıdır. Bu sayede şehirde daha güzel ve kullanışlı rekreatif alanlar oluşturularak, şehir sakinlerinin ve turistlerin yaşam kalitesi artırılabilir.

2.8.3. Sinop'ta Rekreatif Alanların Önemi

Rekreatif alanlar, modern şehirlerin vazgeçilmez unsurlarından biridir ve Sinop gibi tarihî ve doğal güzelliklere sahip bir şehir için de büyük önem taşır. Sinop'ta rekreatif alanların önemi şu şekilde özetlenebilir (Bağcı ve Karadurak, 2022; Uzun vd., 2011):

- Rekreatif alanlar, kentleşmenin getirdiği olumsuz etkileri azaltmada kritik bir role sahiptir. Yeşil alanların artması, hava kalitesinin iyileşmesine ve ekolojik dengeye katkı sağlar. Ayrıca, bu alanlar gürültü kirliliğini azaltarak şehir sakinlerinin daha huzurlu bir ortamda yaşamasını sağlar.
- Sinop'ta bulunan rekreatif alanlar, insanların bir araya gelip çeşitli aktivitelerde bulunmalarına olanak tanır. Parklar, bahçeler ve spor alanları gibi yerler, toplumsal etkileşimi artırır ve şehirdeki sosyal dokunun güçlenmesine katkı sağlar. Ayrıca, kültürel etkinliklerin düzenlendiği alanlar sayesinde şehrin kültürel yaşamı zenginleşir.
- Rekreatif alanlar, Sinop'un turizm potansiyelini artırmada önemli bir rol oynar. Doğal güzellikleriyle ünlü olan şehir, ziyaretçiler için çekici bir ortam sunar. Rekreatif alanlar, turistlerin ilgisini çeker ve şehrin ekonomisine katkı sağlar.
- Sinop'ta rekreatif alanların geliştirilmesi, şehrin yaşanabilirliğini artırırken çevre kirliliğinin azalmasına da yardımcı olur. Ayrıca, sosyal ve kültürel yaşamın gelişmesine katkı sağlar ve turizm potansiyelini artırarak yerel ekonomiyi destekler.

Sinop'ta rekreatif alanların geliştirilmesi şehrin genel yaşam kalitesini artırırken, sosyal, kültürel ve ekonomik açıdan da olumlu etkiler sağlar. Sinop'ta rekreatif alanların geliştirilmesi, şehrin yaşanabilirliği ve turizm potansiyeli açısından önemli bir etkiye sahip olacaktır. Bu alanların planlanması ve işletilmesinde farklı paydaşların (kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları, özel sektör) birlikte çalışması gerekmektedir.

3. MATERYAL VE YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli

Araştırılan konunun sosyal ve kültürel boyutlarına odaklanması gereği, nitel yöntemlerin kullanılmasına karar verilmiştir. Nitel araştırmalarda sıkça başvurulan bir veri toplama tekniği olan görüşme yöntemi, Punch'ın (2005) da belirttiği gibi, bu çalışmada tercih edilmiştir. Araştırmanın amacı, Sinop ilindeki rekreasyon alanlarının mevcut durumunu anlamak ve bu alanların geliştirilmesine yönelik öneriler sunmaktır. Elde edilen sonuçlar, şehir planlamacıları, park ve bahçeler müdürlükleri ve ilgili diğer kurumlar için önemli bir kaynak teşkil edecektir.

Araştırmacı, nitel yöntemlerle gerçekleştirdiği bu çalışmada görüşme tekniğine başvurmuştur. Nitel araştırma, gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir şekilde ortaya konmasını sağlayan bir süreçtir. Nitel araştırma, sosyal olguları bağlam içinde anlama ve araştırma sürecini esnek bir şekilde yönlendirme gerekliliğini içermektedir (Karasar, 2008).

3.2. Araştırmanın Veri Toplama Süreci

Bu araştırma, nitel araştırma deseninde yürütülmüştür. Görüşme Formu vasıtası ile katılımcılardan bilgiler toplanmıştır. Görüşme Formu soruları, rekreatif alanların sayısı, büyüklüğü, fiziki koşulları, temizliği, güvenliği, çevre düzenlemesi, alt ve üst yapı olanakları, spor yapma imkânları ve ideal bir rekreatif alanın nasıl olması gerektiği gibi konuları kapsamaktadır. Sinop ilindeki mevcut rekreasyon alanlarını konu alan bu araştırmanın çalışma evrenini Sinop'ta yaşayan bireyler oluştururken; çalışmada yer almayı gönüllü olarak kabul eden 27 erkek 15 kadın toplam 42 kişi de örnekleme oluşturmaktadır. Araştırma, katılımcıların serbestçe düşünce, görüş ve önerilerini ifade edebilecekleri bir ortam sağlamayı amaçlamıştır. Bu bağlamda, katılımcıların konuyla ilgili olarak önemsendiği her türlü fikir ve öneriyi ifade edebilmelerine olanak tanınmıştır.

Araştırmacı, çeşitli bilimsel kaynaklar ve yasal düzenlemelere dayanarak oluşturduğu 20 maddelik bir "görüşme formu" taslağını hazırlamıştır. Bu taslak, tezin danışmanı ve konunun diğer iki uzmanı tarafından incelenmiş ve amaç doğrultusunda olmayan 4 madde elemeye tabi tutulmuştur. Böylelikle, kabul edilen 16 madde içeren bir form

belirlenmiştir. Bazı maddeler, "yarı yapılandırılmış açık uçlu" soru formatında sunulmaktadır. Çalışma 1 Ekim 2023-1 Şubat 2024 tarihleri arasında farklı zaman dilimlerinde Sinop il merkezinin farklı rekreasyon alanlarına ziyaretler gerçekleştirilerek yapılmıştır.

4. BULGULAR ve TARTIŞMA

Sinop ilinde yaşayan rekreasyon alanlarına ilişkin düşüncelerini belirlemek amacıyla yapılan bu çalışmada elde edilen bulguların analizi önemli bir adımdır. Bulgular kısmında, rekreasyon alanına ilişkin görüşler katılımcıların seviyelerinin yaş, cinsiyet, aylık hane geliri, eğitim durumu, meslek, medeni durum, rekreatif alanları kullanım sıklığı, çocuk sayısı ve memleket gibi demografik özelliklerine göre incelenmesi yapılmıştır.

Elde edilen bulgulara göre, yaş grupları arasında rekreasyon alanlarını kullanım düzeyleri açısından anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Benzer şekilde, cinsiyet, aylık hane geliri, eğitim seviyesi, medeni durum gibi demografik faktörlerin rekreasyon alanlarını kullanım şekilleri üzerinde etkileri olduğu belirlenmiştir. Ayrıca, rekreasyon alanları kullanım sıklığı, çocuk sayısı gibi durumlar da söz konusu alanların kullanımını etkilemektedir.

Bu bulgular, Sinop ilinde rekreasyon alanlarına katılımı artırmak için uygun politika ve programların belirlenmesinde önemli bir temel oluşturmaktadır. Özellikle, belirlenen demografik özelliklere göre hedeflenmiş stratejiler geliştirilerek toplumun geniş kesimlerinin rekreasyon olanaklarından eşit şekilde yararlanması sağlanabilir.

4.1. Demografik Bilgilere Ait Bulgular

Tablo 4.1 Demografik bilgilere ait bulgular

Katılımcı	Cinsiyet	Medeni Durum	Yaş	Eğitim Düzeyi
Katılımcı 1	Erkek	Evli	26-40	Lisans
Katılımcı 2	Erkek	Evli	56 ve üzeri	Lisans
Katılımcı 3	Kadın	Evli	26-40	Lisansüstü
Katılımcı 4	Kadın	Evli	26-40	Lisans
Katılımcı 5	Kadın	Evli	26-40	Lisansüstü
Katılımcı 6	Kadın	Evli	26-40	Lisans
Katılımcı 7	Kadın	Evli	41-55	Lisans
Katılımcı 8	Kadın	Evli	41-55	Lisansüstü
Katılımcı 9	Kadın	Bekar	26-40	Lisans
Katılımcı 10	Erkek	Evli	41-55	Lisans
Katılımcı 11	Erkek	Evli	41-55	Lisans
Katılımcı 12	Erkek	Evli	26-40	Lisans
Katılımcı 13	Erkek	Evli	26-40	Önlisans
Katılımcı 14	Kadın	Bekar	12-25	Lise
Katılımcı 15	Erkek	Evli	26-40	Lisans
Katılımcı 16	Kadın	Bekar	26-40	Lisans
Katılımcı 17	Kadın	Evli	26-40	Lisans
Katılımcı 18	Erkek	Evli	41-55	Lisansüstü
Katılımcı 19	Kadın	Evli	26-40	Lisans
Katılımcı 20	Kadın	Evli	26-40	Önlisans

Tablo 4.1'in (devamı)

Katılımcı 21	Erkek	Evli	41-55	Lisans
Katılımcı 22	Erkek	Evli	41-55	Önlisans
Katılımcı 23	Erkek	Evli	26-40	Önlisans
Katılımcı 24	Erkek	Evli	41-55	Lisans
Katılımcı 25	Erkek	Bekar	26-40	Lisans
Katılımcı 26	Erkek	Bekar	26-40	Lise
Katılımcı 27	Erkek	Bekar	12-25	Lise
Katılımcı 28	Erkek	Evli	41-55	Önlisans
Katılımcı 29	Kadın	Evli	26-40	Önlisans
Katılımcı 30	Erkek	Evli	56 ve üzeri	Önlisans
Katılımcı 31	Erkek	Evli	56 ve üzeri	Önlisans
Katılımcı 32	Erkek	Evli	41-55	Lisans
Katılımcı 33	Erkek	Bekar	26-40	Önlisans
Katılımcı 34	Erkek	Evli	56 ve üzeri	Lisans
Katılımcı 35	Erkek	Evli	56 ve üzeri	Lisansüstü
Katılımcı 36	Erkek	Bekar	26-40	Lisans
Katılımcı 37	Erkek	Evli	41-55	Lisans
Katılımcı 38	Erkek	Bekar	26-40	Lisans
Katılımcı 39	Erkek	Evli	56 ve üzeri	Önlisans
Katılımcı 40	Erkek	Evli	41-55	Lisans
Katılımcı 41	Erkek	Bekar	12-25	Lise
Katılımcı 42	Erkek	Evli	26-40	Lisans

Araştırmaya katılanların 27 tanesi erkeklerden 15 tanesi kadınlardan oluşmaktadır. Katılımcıların 32 tanesinin yani büyük bir kısmının evli olduğu, 10 tanesinin bekar olduğu anlaşılmaktadır. Tablo incelendiğinde 12-25 yaş aralığında 3 kişinin, 26-40 yaş aralığında 21 kişinin, 41-55 yaş aralığında 11 kişinin ve 56 yaş üzeri 6 kişinin olduğunu görülmektedir. Katılımcıların 4 tanesinin lise mezunu, 10 tanesinin önlisans mezunu, 23 tanesinin lisans mezunu ve 5 tanesinin lisansüstü mezunu olduğu görülmektedir.

Tablo 4.2 Demografik bilgilere ait bulgular (devamı)

Katılımcı	Meslek	Gelir	Çocuk Sayısı	Memleket
Katılımcı 1	Kamu	20.001-40.000	2	Samsun
Katılımcı 2	Kamu	40.001- Üzeri	2	Erzincan
Katılımcı 3	Kamu	40.001- Üzeri	2	Malatya
Katılımcı 4	Kamu	40.001- Üzeri	2	Sinop
Katılımcı 5	Kamu	20.001- 40.000	1	Sinop
Katılımcı 6	Kamu	20.001- 40.000	2	Antalya
Katılımcı 7	Kamu	20.001- 40.000	-	Sinop
Katılımcı 8	Kamu	40.001- Üzeri	1	Erzincan
Katılımcı 9	Özel Sektör	20.000 - Altı	-	Sinop
Katılımcı 10	Kamu	40.001- Üzeri	2	Sinop
Katılımcı 11	Özel Sektör	40.001- Üzeri	-	Sinop
Katılımcı 12	Kamu	20.001- 40.000	-	İstanbul
Katılımcı 13	Kamu	40.001- Üzeri	1	Erzincan
Katılımcı 14	Öğrenci	20.000 - Altı	-	Ordu
Katılımcı 15	Kamu	40.001- Üzeri	1	Samsun
Katılımcı 16	Özel Sektör	20.000 - Altı	-	Sinop
Katılımcı 17	Özel Sektör	20.000 - Altı	-	Sinop
Katılımcı 18	Özel Sektör	20.001- 40.000	3	Samsun

Tablo 4.2'in (devamı)

Katılımcı 19	Özel Sektör	20.001- 40.000	2	Nevşehir
Katılımcı 20	Özel Sektör	20.000- Altı	-	Sinop
Katılımcı 21	Kamu	20.001- 40.000	3	Samsun
Katılımcı 22	Kamu	40.001- Üzeri	2	Samsun
Katılımcı 23	Kamu	20.001- 40.000	1	Sinop
Katılımcı 24	Özel Sektör	20.001- 40.000	3	Sinop
Katılımcı 25	Kamu	20.001- 40.000	-	Sinop
Katılımcı 26	Özel Sektör	20.001- 40.000	-	Sinop
Katılımcı 27	Öğrenci	20.001- 40.000	-	Samsun
Katılımcı 28	Kamu	40.001- Üzeri	2	Nevşehir
Katılımcı 29	Özel Sektör	20.000 - Altı	-	Sinop
Katılımcı 30	Emekli	20.000 - Altı	2	Sinop
Katılımcı 31	Emekli	20.000 - Altı	2	Sinop
Katılımcı 32	Kamu	20.001- 40.000	1	Sinop
Katılımcı 33	Özel Sektör	20.001- 40.000	-	Sinop
Katılımcı 34	Emekli	20.000 - Altı	2	Sinop
Katılımcı 35	Emekli	20.001- 40.000	2	Sinop
Katılımcı 36	Kamu	40.001- Üzeri	-	Samsun
Katılımcı 37	Kamu	40.001- Üzeri	1	Trabzon
Katılımcı 38	Kamu	40.001- Üzeri	-	Samsun
Katılımcı 39	Emekli	20.000 - Altı	2	Sinop
Katılımcı 40	Kamu	20.001- 40.000	2	Samsun
Katılımcı 41	Öğrenci	20.000 - Altı	-	Şırnak
Katılımcı 42	Özel Sektör	20.001- 40.000	-	Samsun

Katılımcıların meslekleri incelendiğinde 22 kişinin kamuda, 12 kişinin özel sektörde çalıştığı anlaşılmaktadır. Yine katılımcıların gelir durumları incelendiğinde 11 katılımcının 20.000 TL ve altı gelir sahip olduğunu, 19 katılımcının 20.000 ve 40.000 TL arasında olduğunu ve 12 katılımcının ise 40.000 TL ve üzeri gelire sahip olduğunu ifade etmiştir. Tabloya bakıldığında 17 kişinin hiç çocuğa sahip olmadığı, 15 tanesinin 2'ser çocuğa sahip olduğu, 7 tanesinin 1'er adet ve 3 kişinin ise 3'er çocuğa sahip olduğu görülmektedir. Katılımcıların memleketleri incelendiğinde 21 kişinin Sinoplu, 10 kişinin Samsunlu, 3 kişinin Erzincanlı olduğu görülmektedir. Ayrıca bunların dışında kalan katılımcıların değişik illerden geldiği ve bu illerinde; Nevşehir, Malatya, İstanbul, Şırnak, Ordu, Trabzon ve Antalya olduğu görülmektedir.

Tablo 4.3 Rekreatif alanları kullanma süresi tablosu

Rekreatif Alanları Kullanım Süresi (Haftalık/Saat)	Katılımcılar ve Kişi Sayısı
1-5 saat	K1-K3-K5-K7-K8-K9-K10-K13-K14-K18-K19-K20-K21-K22-K23-K24-K25-K26-K27-K29-K31-K32-K33-K34-K35-K36-K39-K41 (28 Kişi)
6-10 saat	K2-K4-K6-K11-K15-K16-K28-K30-K38-K42 (10 Kişi)
11-15 saat	K12-K40 (2 Kişi)
16-20 saat	K17-K36 (2 Kişi)
21 saat ve üzeri	--

Katılımcılara rekreatif alanları haftalık kullanım süreniz ne kadardır diye sorulmuştur. Bu soruya ilişkin büyük bir kısmı yani 28 kişi 1-5 saat arasında olduğunu ifade etmiştir. Kullanım süresine ilişkin 10 kişi 6-10 saat aralığında olduğunu, 2 kişi 11-15 saat aralığında olduğunu ve 2 kişi ise 16-20 saat aralığında olduğunu dile getirmiştir.

4.2. Sorulara İlişkin Bulgular ve Tartışma

Bulgular, bir araştırmanın temel taşlarından birini oluştururken; çalışmanın amacına yönelik önemli ipuçları sunmaktadır. Sinop ilinde ikamet eden bireylerin rekreasyon alanlarına mevcut durumunu, sorunlarını, ihtiyaçlarını belirlemeye yönelik yapılan bu çalışmada, daha iyi rekreasyon alan tasarımının nasıl olması gerektiğine dair elde edilen bulgular açısından kritik öneme sahiptir.

Bu çalışmanın başlıca amaçları arasında, katılımcıların demografik özelliklerinin (yaş, cinsiyet, gelir düzeyi, eğitim seviyesi vb.) rekreasyon alanlarına katılım engelleri üzerinde belirleyici bir etkiye sahip olup olmadığı yer alır. Ayrıca, spor yapma sıklığı, rekreasyon alanlarına geliş amacı, rekreasyon alanların mevcut durumu ile sorunları, yerel halkın beklentileri ve taleplerini öğrenmek adına çalışma önem arz etmektedir.

4.2.1. “Yaşadığınız ilde rekreatif (rekreasyon) alanlara ilişkin bilginiz nedir? Rekreatif alanların büyüklüğü sizce yeterli mi?” Sorusuna Ait Bulgular ve Tartışma

Araştırmaya katılanların büyük çoğunluğu (35 katılımcı) rekreatif alan sayısını tam olarak bilmediğini ifade etmiştir. Toplamda 7 katılımcı farklı sayılarda rekreatif alan olduğunu belirtirken, bunların içerisinde 3 katılımcı 15'ten fazla rekreatif alan olduğunu dile getirmiştir. Diğer katılımcılar ise 3 ile 5 arasında rekreatif alan olduğunu belirtmiştir.

Rekreatif alanların büyüklüğü konusunda katılımcıların görüşleri çeşitlilik göstermektedir. Araştırmaya katılan 8 kişi mevcut alanların yeterli olduğunu düşünürken, 34 katılımcı ise yetersiz ve eksik olduğundan bahsetmiştir. Yetersizliklerin parklar, çay bahçeleri, spor salonları gibi alanlarda olduğu ve bazılarının hiç bulunmadığı belirtilmiştir. Bazı katılımcıların bu konudaki görüşleri ise şu şekildedir:

- "Şehrimizde birkaç park var ama yetersiz. Daha fazla yeşil alan ve spor yapabileceğimiz yerler olmalı." (K1)
- "Rekreasyon alanları sadece çocuklar için değil, yetişkinler için de önemli. Spor yapabileceğimiz alanlar artırılmalı."(K2)

- "Rekreatif alanlar yeterli değil. Özellikle şehir merkezinde daha fazla park ve dinlenme alanı olmalı."(K34)
- "Rekreasyon alanları geliştirilmeli, çünkü insanların stresini azaltıyor ve toplumsal bağları güçlendiriyor."(K12)
- "Sayı olarak bilmiyorum. Fakat çocuklar ve öğrenciler için spor alanı sayısı yetersiz. Okullarda spor salonu birçoğunda yok. Sinema ve tiyatro salonu kısıtlı." (K 32)
- "Bilmiyorum ama yeterli değil. Özellikle mahalle aralarında bu imkân büyüklük olarak kesinlikle yetersiz". (K26)
- "Çay bahçesi ve kahvehane olarak fazla, ancak çok önemli salon, sinema, go kart ve benzeri salonlar yetersiz". (K41)

Bu görüşler, rekreatif alanların yeterliliği konusunda farkındalık yaratmak ve şehir planlamasında daha iyi kararlar alınmasına yardımcı olabilir.

Alayazın incelendiğinde rekreatif alanlara yönelik bilgi seviyesi ve bu alanların büyüklüğüne ilişkin araştırma bulguları diğer araştırma bulguları ile paralellik göstermektedir. Araştırma sonucu şehirlerdeki rekreasyon alanlarının önemine ve ihtiyacına dair önemli ipuçları sunmaktadır. Katılımcıların büyük çoğunluğunun rekreatif alanların sayısını tam olarak bilmemesi, bu alandaki farkındalık eksikliğine işaret etmektedir. Bu durum, halkın rekreasyon olanaklarına ilişkin bilgiye ve erişime dair belirli bir eksiklik olduğunu göstermektedir. Benzer şekilde Ercan (2021) çalışmasında insanların büyük çoğunluğunun rekreatif alanların sayısını tam olarak bilmediğinden bahsetmiştir.

Araştırma bulguları katılımcıların rekreatif alanların büyüklüğüne ilişkin görüşleri çeşitlilik göstermektedir. Benzer şekilde Yılmaz vd. (2011) çalışmalarında Kars ilinde bir kısım mevcut alanların yeterli olduğunu düşünürken, bu alanlara daha fazla ihtiyaç olduğunu, alanların yetersiz ve eksik olduğunu ifade etmişlerdir. Koçyiğit ve Yıldız (2014) çalışmalarında; Konya ilinde özellikle parklar, çay bahçeleri ve spor salonları gibi alanlarda yetersizliklerin olduğu ve bazılarının hiç bulunmadığı belirtilmişlerdir. Araştırma bulguları, şehirlerdeki rekreasyon alanlarının genellikle yetersiz olduğunu ve

bu alanda iyileştirmelerin yapılması gerektiğini ortaya koyması açısından literatür bulguları ile paraleldir.

Katılımcıların görüşlerinde dikkat çeken noktalardan biri, rekreasyon alanlarının sadece çocuklar için değil, yetişkinler için de önemli olduğu yönündedir. Spor yapma, stres atma ve toplumsal bağların güçlenmesi gibi faktörlerin vurgulanması, rekreasyon alanlarının yaşam kalitesi üzerindeki olumlu etkilerine işaret etmektedir. Gül vd., (2016) çalışmasında; üniversite kampüsü içerisinde spor salonlarının ve sinema-tiyatro salonlarının sayısının yetersiz olduğu, bu nedenle bireylerin çeşitli rekreasyon etkinliklerine erişiminde kısıtlılıklar yaşandığı ifade edilmiştir. Bu bulgular, şehir planlamasında rekreasyon alanlarının çeşitliliğine ve farklı ihtiyaçlara yönelik dengeli bir yaklaşımın benimsenmesi gerektiğini göstermektedir. Rekreatif alanlara ilişkin bu tartışma, şehirlerdeki rekreasyon olanaklarının geliştirilmesi ve bu alandaki eksikliklerin giderilmesi için önemli bir referans noktası olabilir. Rekreasyon alanlarının sayısının artırılması, çeşitliliğin sağlanması ve mevcut alanların iyileştirilmesi, şehirlerde yaşayanların yaşam kalitesini artırabilir ve toplumsal refahı güçlendirebilir.

4.2.2. “Rekreasyon alanlarında bulunan fiziki koşullar ve materyaller yeterli mi? Bakım ve onarım yapılıyor mu? Sizce nasıl olmalı?” Sorusuna Ait Bulgular ve Tartışma

Araştırmaya katılanların 10'u, rekreasyon alanlarında bulunan fiziki koşulların ve materyallerin yeterli olduğunu düşünürken, 32 kişi ise bu alanların ve materyallerin yetersiz ve eksik olduğunu belirtmiştir. Bakım ve onarım konusuna ilişkin soruya ise çoğunlukla katılımcılar, genellikle bakım ve onarımın yapılmadığını, ancak kesinlikle yapılması gerektiğini ifade etmişlerdir. Özellikle parkların ve çocuk oyun alanlarının bakımsız ve özensiz olduğu, acilen yenilenmesi gereken materyallerin olduğu vurgulanmıştır. Ayrıca, gerekli düzenlemelerin yapılması ve hijyen açısından temiz olması gerektiği dile getirilmiştir. Katılımcıların bazıları şunları belirtmiştir:

- "Bazı parklarda ve çay bahçelerinde fiziki koşulların iyi olduğunu biliyorum." (K11).
- "Sinop ilimizde rekreasyon alanlarının bakımı yeterli düzeyde yapılmamaktadır. Belirli yerler inşa edilmiş ancak devamında bakımı yapılmamakta olduğunu gözlemledim. Özellikle çocuk parkları." (K14).

- "Bakım ve onarım yeterli değil, düzenli olarak bakımı, onarımı yapılmalı, özellikle çocukların fazla olduğu alanlarda çok daha sık bakım, onarım çalışmaları yapılmalı." (K28).

Bu görüşler, rekreasyon alanlarının bakımı ve onarımının önemini vurgulamakta ve bu alanların sürdürülebilirliği için gerekliliğine işaret etmektedir. Hijyen standartlarının korunması ve fiziki koşulların iyileştirilmesi, kullanıcıların bu alanlardan daha fazla faydalanmasını sağlayabilir ve toplumun genel refahını artırabilir. Rekreasyon alanlarında bulunan fiziki koşulların ve materyallerin yeterliliği ile bakım ve onarım durumlarına ilişkin katılımcı görüşleri, şehirlerdeki rekreasyon alanlarının yönetimi ve sürdürülebilirliği açısından önemli ipuçları sunmaktadır.

Alanyazın incelendiğinde, rekreasyon alanlarında bulunan fiziki koşulların ve materyallerin yetersiz ve eksik olduğunu (Çiçek, 2022; Yayla, 2022; Yanık, 2019), özellikle parklar ve çocuk oyun alanlarının bakımsız ve özensiz olduğunu, kentsel mekanların kurgulanmasında doğrudan etkili olan açık ve yeşil alanlar incelenmiş, kent genelinde yapılan görsel analiz sonuçlarıncı, çocuk oyun alanlarının birçoğunda sert zemin oluşturularak çocuk oyun donatılarının monte edilmesinden ibaret olup zemin döşemeleri açısından sakıncalı olduğu tespit edilmiştir bazı materyallerin acilen yenilenmesi gerektiği vurgulanmıştır. Bu durum, rekreasyon alanlarının fiziki altyapısında ciddi eksikliklerin bulunduğunu göstermektedir. Özellikle çocukların yoğun olarak kullandığı alanlarda bakımın daha sık yapılması gerektiği vurgulanmıştır.

Araştırma bulgularından hareketle; rekreasyon alanlarının bakımı ve onarımının yetersizliği, kullanıcı deneyimini olumsuz etkileyebileceği ve bu alanlardan daha az faydalanılmasına neden olabileceği düşünülmektedir. Ayrıca, bakımı yapılmayan ve fiziki koşulları kötü olan alanlar, güvenlik riskleri oluşturabilir ve halk sağlığını tehlikeye atabilir. Bu nedenle, rekreasyon alanlarının düzenli bakım ve onarımla yönetilmesi, şehir sakinlerinin yaşam kalitesini artırmak ve toplumun genel refahını güçlendirmek için önemli olduğu düşünülmektedir.

4.2.3. “Rekreasyon alanlarını temizlik ve güvenlik bakımından yeterli buluyor musunuz? Sizce eksik ve olması gereken neler olmalı?” Sorusuna Ait Bulgular ve Tartışma

Araştırmaya katılanların çoğunluğu rekreasyon alanlarını temizlik açısından yetersiz bulduğunu dile getirmiştir. 33 katılımcı alanların bakımsız ve pis olduğunu ifade ederken,

9 tanesi temizlik açısından yeterli bulunduğunu belirtmiştir. Özellikle tuvalet gibi ortak alanlarda temizliğin sağlanması gerektiği vurgulanmıştır.

Güvenlik açısından ise 12 kişi rekreasyon alanlarının yeterli güvenlik sağladığını düşünürken, 30 kişi yetersiz bulunduğunu ifade etmiştir. Özellikle, rekreasyon alanlarının daha güvenilir hale getirilmesi için güvenlik kamerası sistemlerinin kurulması ve özel güvenlik personelinin görevlendirilmesi gerektiği belirtilmiştir. Bazı katılımcıların görüşleri şu şekildedir:

- "Rekreasyon alanlarının temizliği çok önemli, özellikle tuvalet gibi ortak kullanım alanlarında hijyen sağlanmalı."(K42)
- "Alanların bakımsız ve pis olması kullanıcıları rahatsız ediyor, düzenli temizlik ve bakım yapılmalı."(K14)
- "Güvenlik konusunda önlemler alınmalı, özellikle akşam saatlerinde daha fazla güvenlik personeli bulunmalı ve kameralarla takip edilmeli."(K36)
- "Kamuoyuna açık alanların yeterli temizlikte olduğunu düşünmüyorum. Özel çay bahçeleri gibi yerler yeterli temizlikte olduğunu düşünüyorum". (K2)
- "Temizlik ve güvenlik açısından problemlidir. Özellikle çocuk parkları, piknik alanları, güvenlik kamerası konulması etrafının çevrilmesi gerekmektedir. Yetişkinler içinde materyaller koyulmalı". (K1)
- "Sadece rekreatif alanlar değil buralı olmayan biri olarak şehrin çoğu yerinde, sokaklarda, kaldırımlarda bile temizlik çalışmaları yetersiz. Özellikle parklarda güvenlik kamerası ve parkların genel güvenliği için kurulu oyuncakların kendinden daha güvenilir olması sağlanmalı". (K3)

Bu görüşler, rekreasyon alanlarının temizlik ve güvenlik açısından daha iyi bir düzeye getirilmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Temizlik standartlarının yükseltilmesi ve güvenlik önlemlerinin artırılması, kullanıcıların bu alanlardan daha fazla faydalanmasını sağlayacak ve toplumun genel refahını artıracaktır.

Rekreasyon alanlarının temizlik ve güvenlik bakımından yeterliliği, şehir sakinlerinin bu alanları kullanımı ve yaşam kalitesi açısından oldukça önemlidir. Ancak, araştırmaya katılanların çoğunluğu rekreasyon alanlarını temizlik ve güvenlik açısından yetersiz

bulmuştur. Benzer şekilde; katılımcılar özellikle ortak kullanım alanları olan tuvaletlerin temizliğinin sağlanması gerektiğini vurgulamışlardır. Ayrıca, rekreasyon alanlarının genel temizliği konusunda da eksiklikler olduğu belirtilmiştir. Bu durum, kullanıcıların rahatsızlığına neden olmakta ve bu alanlardan daha az faydalanılmasına sebep olabilmektedir.

Güvenlik açısından ise, katılımcıların çoğunluğu rekreasyon alanlarının yeterli güvenlik sağlamadığını düşünmektedir. Özellikle akşam saatlerinde daha fazla güvenlik personeli bulunması ve güvenlik kamerası sistemlerinin kurulması gerektiği belirtilmiştir. Bu şekilde, kullanıcıların güvenliğinin sağlanması ve olası güvenlik tehditlerinin önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

Katılımcıların önerileri, rekreasyon alanlarının temizlik ve güvenlik standartlarının yükseltilmesi gerektiğini göstermektedir. Bu kapsamda, düzenli temizlik ve bakım çalışmalarının yapılması, güvenlik kamerası sistemlerinin kurulması ve güvenlik personelinin görevlendirilmesi gibi önlemler alınabilir. Bu sayede, şehir sakinlerinin rekreasyon alanlarını daha güvenli ve temiz bir ortamda kullanmaları sağlanabilir ve toplumun genel refahı artırılabilir.

4.2.4. “Rekreasyon alanlarının çevre düzenlemesini nasıl buluyorsunuz? Sizce ağaçlandırma ve yeşillendirme yeterli mi?” Sorusuna Ait Bulgular ve Tartışma

Katılımcılar genellikle rekreasyon alanlarının çevre düzenlemesini yetersiz bulmaktadır. 29 kişi çevre düzenlemelerini yetersiz bulurken, 13 kişi ise yeterli olduğunu veya az miktarda eksiklerin olduğunu ifade etmiştir. Özellikle ağaçlandırma ve yeşillendirme konusunda eksiklikler olduğu belirtilmiş, kent meydan projeleriyle ağaçlandırmanın azaldığı ve yeni alanlarda ağaçlandırma gerekliliği vurgulanmıştır. Bazı katılımcıların görüşleri şu şekildedir:

- "Temizlik ve düzenlilik açısından gerekli özeni gösterilen yeterli olacağını düşünmüyorum."(K9)
- "Çevre düzenlemesi yetersiz, rutin bakımlar eksik kalmakta."(K40)
- "Sinop için sadece Aşıklardaki parklarda ağaçlandırma yeterli diğer alanlarda yetersiz."(K17)

Bu görüşler, rekreasyon alanlarının çevre düzenlemesi konusunda daha fazla önlem alınması ve özen gösterilmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Özellikle ağaçlandırma ve yeşillendirme gibi doğal unsurların artırılması, kullanıcıların daha keyifli ve sağlıklı bir ortamda vakit geçirmelerini sağlayabilir ve şehir estetiğini güçlendirebilir.

Alanyazın incelendiğinde; rekreasyon alanlarının çevre düzenlemesi, kullanıcıların bu alanlardan daha fazla faydalanması ve şehir estetiğinin güçlendirilmesi açısından büyük önem taşıdığını belirten araştırmalar mevcuttur (Öztürk, 2021; Şenel, 2021).

Özellikle ağaçlandırma ve yeşillendirme konusunda eksiklikler olduğunu (Öztürk vd., 2018), kent meydan projeleriyle ağaçlandırmanın azaldığını ve yeni alanlarda ağaçlandırma gerekliliğine vurgu yapan çalışmalar (Korkut vd., 2018) dikkat çekicidir. Bu durum, rekreasyon alanlarının doğal unsurlarının yetersiz olduğunu ve bu alanların daha yeşil ve yaşanabilir hale getirilmesi gerektiğini göstermektedir.

Katılımcıların önerileri, rekreasyon alanlarının çevre düzenlemesinde daha fazla özen gösterilmesi gerektiğini ve özellikle ağaçlandırma ve yeşillendirme çalışmalarının artırılması gerektiğini vurgulamaktadır. Bu şekilde, kullanıcıların daha keyifli bir ortamda vakit geçirmeleri sağlanabilir ve şehir estetiği güçlendirilerek yaşam kalitesi artırılabilir.

4.2.5. “Rekreasyon alanlarında gerekli alt ve üst yapı olanaklarını nasıl değerlendiriyorsunuz? (Çeşme, tuvalet, oturma yerleri vb.)” Sorusuna Ait Bulgular ve Tartışma

Katılımcılar, rekreasyon alanlarında gerekli alt ve üst yapı olanaklarının yetersiz olduğunu düşünmektedir. 35 katılımcı olanakları yetersiz bulurken, 7 katılımcı ise yeterli olarak değerlendirmiştir. Özellikle tarihi yapıların bakımsız ve pis olduğu belirtilmiş, tuvaletlerin şehir merkezinde olmadığı ve olanların bakımsız ve eksik olduğu, şehirde çok fazla tesis olmadığı, şehrin ulaşım noktalarında sıkıntılar yaşandığı ifade edilmiştir. Ayrıca meydan projesi ile oturma yerleri gibi imkanların arttığı da belirtilmiştir. Bazı katılımcıların görüşleri şu şekildedir:

- "Şehrimizde temiz tuvalet ve çeşme bulunmalı ve bunların kontrolünü sağlamak sanırım zor olsa gerek. Pazar yeri, park alanları, sokaklar da çöpler iyi değildi."
(K18)

- "Bu konuda da eksiklik fazla gözükmekte. Bazılarında hiç yok, var olanlar da bakımsız, mescitler eksik, tasarımlar çocuklar için uygun değil."(K9)
- "Sinop'a ilk geldiğim zamanlar dikkatimi çeken şehrin birçok yerinde tarihi çeşmeler olmasına rağmen bakımı, temizliği, etrafının bilinir ve temiz olmamasına çok şaşırılmış ve üzülmüştüm. Sadece bunların uygun bir şekilde restoresi bile şehre çok katkı sağlayacaktır."(K10)

Bu görüşler, rekreasyon alanlarında sağlanması gereken alt ve üst yapı olanaklarının eksikliklerini vurgulamaktadır. Temizlik, bakım ve kullanılabilirlik gibi unsurların artırılması, halkın bu alanlardan daha fazla faydalanmasını sağlayacak ve toplumun genel refahını artıracaktır.

Araştırmaya katılanların çoğunluğu, rekreasyon alanlarında gerekli alt ve üst yapı olanaklarının yetersiz olduğunu düşünmektedir. Özellikle tuvaletlerin ve çeşmelerin bakımsız ve eksik olduğu, tarihi yapıların durumunun kötü olduğu belirtilmiştir. Bu durum, rekreasyon alanlarının kullanıcılar için yeterli düzeyde konfor ve hijyen sağlayamadığını göstermektedir.

Katılımcılar, özellikle şehir merkezinde tuvaletlerin bulunmamasından ve olanların bakımsızlığından şikâyet etmişlerdir. Ayrıca, tarihi çeşmelerin bakımsızlığının da dikkat çekici olduğu belirtilmiştir. Bununla birlikte, meydan projeleri ile oturma yerleri gibi imkanların arttığı da ifade edilmiştir. Bu bulgular, rekreasyon alanlarının alt ve üst yapı olanaklarının iyileştirilmesi gerekliliğini vurgulamaktadır. Temizlik, bakım ve kullanılabilirlik gibi unsurların artırılması, halkın bu alanlardan daha fazla faydalanmasını sağlayacak ve toplumun genel refahını artıracaktır. Ayrıca, tarihi yapıların restore edilmesi ve çeşitli olanakların sağlanması, şehrin estetik ve kültürel zenginliğini artırabilir.

4.2.6. “Rekreasyon alanlarında yürüyüş, koşu, spor yapma vb. imkânlar var mıdır? Olmasını talep ettiğiniz imkânlar var mı?” Sorusuna Yönelik Tartışma ve Bulgular

Katılımcıların çoğunluğu, rekreasyon alanlarında yürüyüş, koşu, spor yapma gibi imkânların yetersiz olduğunu düşünmektedir. 28 katılımcı bu imkânları yetersiz bulurken, 14 katılımcı ise yeterli bulunduğunu ifade etmiştir. Özellikle bazı alanların var olduğu ancak eksikliklerin bulunduğu belirtilmiştir. Yeterli bulan katılımcılar, uzaklık ve spor aletlerinin eksikliği gibi konulardan şikâyet etmişlerdir.

Katılımcıların olmasını talep ettiği imkânlar arasında ise şunlar yer almaktadır: alan sayısının artırılması, bisiklet yollarının şehir merkezine yakın yerlerde olması, zeminlerin uygun hale getirilmesi, engellilere uygun alanların tasarlanması, her yaşa uygun spor aletlerinin ve imkânlarının oluşturulması gibi öneriler bulunmaktadır. Bazı katılımcıların görüşleri şu şekildedir:

- "Koşu ve yürüyüş alanları yeterli olmasına rağmen, materyal eksikliği ve uzaklığı söz konusudur. Spor yapmak için aletler yok denilecek kadar azdır."(K6)
- "Bisiklet yolları yaygınlaşmalı, engelliler için uygun alanlar ve var olan alanlara entegre çalışmaları (projeleri) yapılmalıdır."(K21)
- "Yeterince imkân yoktur. Spor etkinlikleri alanları her yaşa göre uygun tasarlanmalı, uygun koşu zeminleri oluşturulmalıdır." (K29)

Bu görüşler, rekreasyon alanlarında spor yapma imkânlarının artırılması gerektiğini ve herkesin kolaylıkla erişebileceği, çeşitli aktivitelerin yapılabileceği alanlar oluşturulmasının önemini vurgulamaktadır. Özellikle sağlıklı yaşam için önemli olan spor yapma imkânlarının yaygınlaştırılması, toplumun genel sağlık ve refahını artırabilir.

Araştırma sonuçları, rekreasyon alanlarında yürüyüş, koşu ve spor yapma imkanlarının yetersiz olduğunu göstermektedir. Katılımcıların büyük bir kısmı mevcut alanların varlığına rağmen eksikliklerin bulunduğunu belirtmiştir. Bu eksiklikler ve talepler doğrultusunda bazı önemli noktalar ortaya çıkmaktadır. Yeterli sayıda ve çeşitlilikte spor aleti ve ekipmanı eksikliği, spor yapmak isteyenler için engel teşkil ettiği (Emir, 2012); rekreasyon alanlarına erişim zorluğu, özellikle şehir merkezinden uzakta yaşayanlar için spor yapma imkanlarını sınırla olduğu (Ayhan, 2017); yürüyüş ve koşu için uygun olmayan zeminler, sakatlanma riskini artırarak spor yapma isteğini azalttığı (Lapa vd., 2012) belirtilmiştir.

Hassamancıoğlu, (2021) çalışmasında şehir genelinde daha fazla rekreasyon alanı olması, erişim kolaylığını sağlayarak spor yapma imkanlarını artıracak; Seçkin (2013) ve Uçar ve Şemşit (2019) bisiklet kullanımının teşvik edilmesi için şehir merkezine yakın ve güvenli bisiklet yolları yapılması önemli olduğunu belirtmişlerdir.

Elde edilen bulgular ve literatür araştırması sonuçlarından hareketle; Rekreasyon alanlarının planlanması ve geliştirilmesi aşamasında halkın görüşleri ve talepleri dikkate alınmalıdır. Farklı spor branşları için uygun alanlar ve imkânlar sunulmalıdır. Spor

aletlerinin ve ekipmanlarının bakımı ve onarımı düzenli olarak yapılmalıdır. Rekreasyon alanlarının güvenliği ve aydınlatması sağlanmalıdır. Spor yapmanın önemi ve faydaları konusunda halk bilinçlendirilmelidir.

Sonuç olarak; rekreasyon alanlarında spor yapma imkanlarının artırılması, toplumun genel sağlık ve refahı için önemlidir. Bu imkânların geliştirilmesi, halkın daha aktif bir yaşam tarzı benimsemesine ve sağlıklı bir toplum oluşmasına katkıda bulunacaktır.

4.2.7. “Rekreatif bir alan tasarlama imkânınız olsaydı; siz nasıl bir alan isterdiniz, detaylıca anlatınız?” Sorusuna Ait Bulgular ve Tartışma

Bu konuda bazı katılımcıların görüşleri dikkate alındığında, şu unsurlar öne çıkmaktadır:

Öncelikle, kültürel ve entelektüel etkinlikler için alanlar oluşturulmalıdır. Katılımcıların önerdiği gibi, kütüphane, sinema salonu ve topluluk merkezleri gibi yerlerin bulunduğu alanlar insanların bilgiye erişimini sağlayacak ve sosyal etkileşimlerini artıracaktır (K8, K17, K25). Ayrıca, yeşil alanlarla bütünleşmiş bisiklet yolları gibi fiziksel aktivitelere olanak tanıyan alanlar önemlidir. Bu alanlar, insanların doğayla iç içe spor yapmalarını ve sağlıklı bir yaşam tarzını teşvik edecektir (K1, K5, K42).

Engelli bireylerin de rahatlıkla erişebileceği ve kullanabileceği alanlar tasarlanmalıdır. Engelli dostu yollar, engellilere uygun spor alanları ve özel ihtiyaçlarına cevap verebilecek tesislerin bulunduğu bir ortam herkesin katılımını sağlayacaktır (K23, K28, K40).

Ayrıca, ailelerin ve çocukların da düşünülerek, çocuk oyun alanları, bebek bakım odaları ve emzirme alanları gibi olanaklar sunulmalıdır. Ailelerin ve çocukların keyifli ve güvenli bir şekilde vakit geçirebilecekleri bir alan, toplumsal bağların güçlenmesine katkı sağlayacaktır (K2, K4, K39, K26).

Son olarak, çevre dostu bir yaklaşımla tasarlanmış bir alan olmalıdır. Geri dönüşüm alanları, su tasarrufu sağlayan sistemler ve yeşil enerji kullanımı gibi uygulamalar, alanın sürdürülebilirliğini artıracaktır (K7, K14, K31, K28).

Bu unsurların bir araya getirilmesiyle oluşturulacak olan rekreatif alan, toplumun geniş kesimlerine hitap eden, çeşitli ihtiyaçları karşılayan ve sürdürülebilir bir yaşam tarzını destekleyen bir mekân olacaktır.

Araştırmanın son sorusu, katılımcılara hayalini kurdukları rekreatif alanı tasarlamalarını istemektedir. Katılımcıların görüşleri ve önerileri doğrultusunda, multidisipliner bir yaklaşımla çeşitli ihtiyaçları karşılayacak ve toplumun geniş kesimlerine hitap edecek bir alan tasarlamak mümkündür.

Elde edilen bulgulardan hareketle;

- Kültürel ve Entelektüel Etkinlikler: Farklı yaş gruplarına hitap eden kitap ve elektronik kaynaklara sahip bir kütüphane, güncel filmlerin gösterildiği bir sinema salonu, çeşitli kurslara ve atölyelere ev sahipliği yapan bir topluluk merkezi, alanın entelektüel ve sanatsal atmosferini oluşturacaktır.
- Fiziksel Aktiviteler: Farklı spor branşları için uygun alanlar, bisiklet ve yürüyüş yolları, açık hava spor aletleri, fitness alanları, her yaştan ve yetenekten bireyin spor yapabilmesine imkân sağlayacaktır. Yeşil alanlarla bütünleşik bir tasarım, doğayla iç içe spor yapma imkânı sunacaktır.
- Engelli Erişimi: Engelli bireylerin de rahatlıkla kullanabileceği rampalar, asansörler, geniş girişler ve özel tuvaletler gibi imkanlar, alanın herkes için erişilebilir olmasını sağlayacaktır. Engellilere özel spor alanları ve oyun parkurları da sosyal katılımlarını artıracaktır.
- Aile ve Çocuklar: Farklı yaş gruplarına uygun oyun alanları, kum havuzları, kaydıraklar ve salıncaklar, çocukların keyifli vakit geçirmesini sağlayacaktır. Bebek bakım odaları ve emzirme alanları ise ailelerin rahatlığını ve konforunu gözetecektir.
- Çevre Dostu Tasarım: Geri dönüşüm kutuları ve kompost alanları, su tasarrufu sağlayan armatürler ve peyzaj sulama sistemleri, güneş panelleri gibi uygulamalar, alanın sürdürülebilir bir şekilde işletilmesine ve çevreye duyarlı bir yaklaşımın benimsenmesine katkıda bulunacaktır.

Sonuç olarak; bu unsurların bir araya getirilmesiyle oluşturulacak olan rekreatif alan, toplumun geniş kesimlerine hitap eden, çeşitli ihtiyaçları karşılayan, sürdürülebilir bir yaşam tarzını destekleyen ve keyifli vakit geçirmeye imkân tanıyan bir mekân olacaktır.

5. SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Bu çalışma, Sinop ilindeki rekreatif alanların kullanımı ve kullanıcı memnuniyetinin değerlendirilmesini amaçlayan bir araştırmadır. Veriler yarı yapılandırılmış görüşme soruları yoluyla toplanmıştır ve şehirdeki rekreatif alanların durumu hakkında önemli bilgiler sunmaktadır. Bulgular, rekreatif alanların kullanımının ve kullanıcı memnuniyetinin çeşitli faktörlerden etkilendiğini göstermektedir. Bu faktörler arasında alanların büyüklüğü, çeşitliliği, erişilebilirliği, bakımı ve güvenliği yer almaktadır. Ana Bulgular:

- Katılımcıların çoğunluğu, şehirdeki rekreatif alanların yetersiz olduğunu düşünmektedir.
- Parklar ve bahçeler en çok kullanılan rekreatif alanlardır.
- Kullanıcı memnuniyetini en çok etkileyen faktörler arasında alanların bakımı ve güvenliği bulunmaktadır.
- Engelli bireyler ve çocuklu aileler için rekreatif alanlarda yeterli imkanlar bulunmamaktadır.
- Katılımcılar, rekreatif alanlarda daha fazla spor aletleri, bisiklet yolları ve oturma alanları olmasını istemektedir.

Rekreatif alanların tasarımı ve yönetimi, toplumun yaşam kalitesini artırmak ve sosyal bağları güçlendirmek için önemli bir rol oynamaktadır. Bu çalışma, rekreasyon alanlarının ihtiyaçları ve talepleri doğrultusunda nasıl tasarlanabileceğine dair bir anlayış sunmayı amaçlamıştır. Katılımcıların görüşleri ve önerileri doğrultusunda çeşitli unsurların dikkate alınmasıyla oluşturulacak olan rekreatif alanlar, toplumun geniş kesimlerine hitap eden, çeşitli ihtiyaçları karşılayan ve sürdürülebilir bir yaşam tarzını destekleyen mekânlar olabilir.

Sonuç olarak, Sinop şehrindeki rekreatif alanların geliştirilmesi ve kullanıcı memnuniyetinin artırılması için çeşitli çalışmaların yapılması gerekmektedir. Bu çalışmalar, şehir sakinlerinin yaşam kalitesini ve refahını artıracaktır.

Bu çalışmanın bulguları, Sinop ilinde yaşayan bireylerin rekreasyon alanlarına katılım engellerini belirlemeye, rekreasyon alanların nasıl olması gerektiğine odaklanmıştır. Bulgulara göre, katılımcıların demografik özellikleri, rekreasyon alanlarına katılım engelleri üzerinde önemli bir etkiye sahiptir.

- Elde edilen bulgular ışığında; rekreasyon alanlarının sayı ve çeşitliliğinin artırılması, şehirlerde yaşayanların yaşam kalitesini yükseltebileceği ve toplumsal refahı güçlendirebileceği düşünülmektedir. Bu doğrultuda, mevcut alanların iyileştirilmesi ve yeni alanların oluşturulması için şehir planlamasında dengeli ve katılımcı bir yaklaşımın benimsenmesi önerilmektedir.
- Rekreasyon alanlarında bulunan fiziki koşulların ve materyallerin yetersizliği, bakım ve onarım eksiklikleri kullanıcı deneyimini olumsuz etkileyebileceği ve güvenlik risklerine yol açabileceği belirlenmiştir. Bu nedenle, düzenli bakım ve onarım çalışmalarıyla fiziki koşulların iyileştirilmesi ve hijyen standartlarının korunması önerilmektedir.
- Rekreasyon alanlarının çevre düzenlemesi konusunda daha fazla önlem alınması ve özen gösterilmesi gerektiği katılımcılar tarafından belirtilmiştir. Bu hususta özellikle ağaçlandırma ve yeşillendirme çalışmaları artırılması, böylece kullanıcıların daha keyifli bir ortamda vakit geçirmesi ve şehir estetiğinin güçlendirilmesi önerilmektedir.
- Rekreasyon alanlarında gerekli alt ve üst yapı olanaklarının eksikliklerini gidermek için acil önlemler alınması gerektiği belirtilmiştir. Tuvaletlerin ve çeşmelerin bakımı düzenli olarak yapılması, tarihi yapıların restore edilmesi ve temizliğinin sağlanması; ayrıca, meydan projeleri gibi alanlarda oturma yerlerinin artırılması gibi adımlar önerilmektedir. Bu şekilde, kullanıcıların daha konforlu ve hijyenik bir ortamda vakit geçirmesi sağlanarak toplumun genel refahı artırılabilirliği düşünülmektedir.
- Rekreasyon alanlarında spor yapma imkanlarının artırılması için çeşitli adımlar atılmalıdır. Bu adımlar arasında, mevcut spor alanlarının sayısının ve çeşitliliğinin artırılması, spor ekipmanlarının ve tesislerinin bakımının düzenli olarak yapılması, şehir merkezine yakın ve güvenli bisiklet yollarının oluşturulması,

uygun zeminlerin sağlanması, engellilere uygun alanların tasarlanması gibi önlemler yer alabilir.

- Rekreatif alanın tasarımında, toplumun aktif katılımını teşvik etmek önemlidir. Tasarım sürecine toplum üyelerinin görüşleri alınarak, onların ihtiyaçları ve tercihleri doğrultusunda bir alan oluşturulmalıdır. Düzenli olarak toplumla iletişim halinde olacak bir danışma veya geri bildirim merkezi kurularak, kullanıcıların talepleri ve önerileri sürekli olarak değerlendirilmelidir.
- Rekreatif alan, farklı yaş grupları, yetenekler ve kültürel arka planlara sahip insanları kucaklayacak şekilde tasarlanmalıdır. Engelli bireylerin erişilebilirliği, çocukların güvenliği ve ailelerin konforu gibi faktörler göz önünde bulundurularak, alanın herkes için kapsayıcı olduğundan emin olunmalıdır.
- Doğal peyzaj unsurlarının kullanımı, alanın estetik ve doğal bir çekiciliğe sahip olmasını sağlayacaktır. Yeşil alanlar, açık hava etkinlikleri için keyifli bir ortam sunarken, aynı zamanda çevreye olan duyarlılığı da yansıtacaktır. Yerel bitki türlerinin kullanımı ve su tasarruflu peyzaj uygulamalarıyla, biyoçeşitliliği koruyarak sürdürülebilir bir alan oluşturulabilir.
- Rekreatif alan, sadece eğlence ve spor için değil, aynı zamanda eğitim ve bilinçlendirme faaliyetleri için de bir platform olmalıdır. Sürdürülebilir yaşam, çevre koruma, sağlıklı yaşam tarzı gibi konularda düzenli olarak atölye çalışmaları, seminerler ve etkinlikler düzenlenerek, ziyaretçilerin bilinç düzeyi artırılmalıdır.
- Alanın güvenliği ve işlevselliği, ziyaretçilerin konforunu ve memnuniyetini sağlamak için temel önemdedir. Aydınlatma sistemleri, güvenlik kameraları, acil durum alarmları gibi önlemlerle alanın güvenliği artırılmalı ve kullanıcıların rahatlıkla vakit geçirebileceği bir ortam sağlanmalıdır. Ayrıca, tuvaletler, dinlenme alanları ve temizlik hizmetleri gibi temel ihtiyaçları karşılayacak tesislerin bulunması da önemlidir.

Bu öneriler, rekreatif alanın daha etkili ve kapsayıcı bir şekilde tasarlanması için yol gösterici olabilir. Öncelikle, toplumun ihtiyaçlarını ve tercihlerini dikkate alarak, çeşitli alanların entegre edilmesi ve sürdürülebilirlik ilkesiyle tasarlanması gerekmektedir.

Rekreatif alanların kullanımı ve geliştirilmesiyle ilgili daha fazla araştırmaya ihtiyaç vardır. Gelecekteki araştırmalar, farklı şehirlerde ve daha geniş katılımcı gruplarıyla gerçekleştirilebilir. Bu araştırmalar, rekreatif alanların kullanıcılarının profilini, ihtiyaçlarını ve tercihlerini daha iyi anlamamızı sağlayacaktır.

KAYNAKLAR

- Akyürek, S. ve Köroğlu, A. (2017). Yerli turistlerin rekreasyon alan ve faaliyetleri hakkındaki görüşleri üzerine bir araştırma: bodrum ziyaretçileri örneği, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*. 10(54):1065-1074.
- Altunöz, Ö., Kargiglioğlu, Ş., ve Ak, S. (2017). Turizm ve bölgesel kalkınma turistik bir destinasyon olarak Sinop ilinin durum analizi. *1st International Sustainable Tourism Congress*, November 23-25, Kastamonu-Turkey, 566-577.
- Arnberger, A. (2012). Urban densification and recreational quality of public urban green spaces: a viennese case study. *Sustainability*. 4, 703-720.
- Arslan, H. (2005). *Tarihsel ve ideolojik bir kavram olarak boş zamana sosyolojik bir bakış*. Yüksek Lisans Tezi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Arslan, A. ve Ünal, V. Z. (2013). Sinop Merkez İlçe Analizi. https://www.kuzka.gov.tr/icerik/dosya/www.kuzka.gov.tr_18_lr1e55ol_sinop_merkez_ilce_analizi.pdf (Erişim Tarihi: 22 Haziran 2024).
- Aydın, Ö. (2017). *Turistlerin Sinop ilinin alternatif turizm potansiyeline yönelik algılamalarının incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, İskenderun Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mersin.
- Ayhan, C. (2017). *Aktif sporcuların rekreatif etkinliklere katılımlarına engel oluşturabilecek faktörlerin yaşam tatmini ve yaşam kalitesi üzerine etkisi*. Doktora Tezi, Sakarya Üniversitesi. Sakarya.
- Aytuğ, H. K., Eryılmaz, Ç., Uçar, S., ve Can, O. (2020). Sinop ilinin alternatif turizm çeşitleri açısından SWOT analizi. *Karadeniz Araştırmaları Dergisi*, (67), 715-736
- Bağcı, H. R., ve Karadurak, S. (2022). Durağan'ın (Sinop) jeoturizm açısından değerlendirilmesi. *Jeomorfolojik Araştırmalar Dergisi*, (8), 1-27.
- Balaban, T., Saç, A. ve Yıldız, Y. (2021). Rekreasyonel aktivitelere katılan bireylerin serbest zaman özgürlük düzeyleri ile yaşam doyumları ilişkisinin incelenmesi. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, 12(3), 245-251.
- Balcı, V., ve Koçak, F. (2014). Spor ve rekreasyon alanlarının tasarımı ve kullanımında çevresel sürdürülebilirlik. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, 5(2), 46-58.
- Baştuğ, G., Zorba, E., Duyan, M. ve Çakır, Ö. (2017). *Farklı kültürlerde rekreasyon: serbest zaman aktivitelerinin incelenmesi*, International Journal Of Human Sciences, 14(4):3895-3904.
- Bell, S. (2008). *Design for outdoor recreation* (2 Baskı). Taylor And Francis Group.
- Boz, M., Yurdakul, S. B., ve Turdubekova, S. (2017). Yerli ve yabancı turistlerin Sinop'un kültür turizmi çekiciliklerine ve altyapısına ilişkin algıları. *MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 6(5), 49-65.
- Cem, I., Küçükaltan, E.G., Çelebi, S.K., Çalkın, Ö., Enser, İ. ve Çelik, A. (2019). Turizm ve girişimcilik alanında yapılmış çalışmaların bibliyometrik analizi. *Güncel Turizm Araştırmaları Dergisi*. 3 (1), 119-149.
- Cüce, B. ve Ortaçeşme, V. (2020). Kentsel yeşil alanlara erişilebilirlik. *Peyzaj Dergisi*, 2(2), 65-77.
- Çiçek, M. (2022). *Sağlık çalışanlarının rekreasyon alışkanlıklarının değerlendirilmesi üzerine nitel bir çalışma*. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Konya.

- Emir, E. (2012). *Rekreatif etkinliklere katılımın önündeki engellerin belirlenmesi: üniversite öğrencileri örneği*. Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Trabzon.
- Ercan, E. M. (2021). *Boş zaman değerlendirmesi açısından Z kuşağı: Necmettin Erbakan üniversitesi öğrencileri üzerine nitel bir araştırma*. Doktora Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Konya.
- Gerzsesi Gazetesi, (2024). <https://www.gerzeninsesi.com/haber/ataturkun-sinop-ziyareti-harf-devriminin-ilk-adimi-olmustur-9982.html>. (Erişim Tarihi: 10.07.2024).
- Gözen, E. (2019). Rekreasyon yönetimi bölümü lisans öğrencilerinin rekreasyon kavramına ilişkin metaforik algıları. *Stratejik ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 3(3), 397-416.
- Gözen, E. (2020). Rekreasyon bilim dalının geçmişten günümüze bibliyometrik analizi. *Gaziantep University Journal Of Social Sciences*, 19(2), 572-588.
- Gül, A., Keleş, E., ve Uzun, Ö. F. (2016). Süleyman Demirel üniversitesi öğretim elemanları ve öğrencilerinin yerleşke içindeki rekreasyonel talep ve eğilimleri. *Journal Of Architectural Sciences And Applications*, 1(1), 26-43.
- Güler, A. ve Toy, H. (2008). Sinop ili Türkeli yöresi balarılarının morfolojik özellikleri. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi*, 190-197.
- Hassamancıoğlu, V. M. (2021). Türkiye’de yerel yönetimlerin kentsel açık-yeşil alan yönetimi stratejilerinin değerlendirilmesi. *Opus International Journal Of Society Researches*, 18(39), 627-656.
- Kalkınma Bakanlığı (2013). İllerin ve bölgelerin sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralaması araştırması (Sege-2011), Ankara: Bgyugm. <http://www.kalkinma.gov.tr/pages/content.aspx?l=7a0b8e4a-dd0f-43b1-880c-E682b9d15cc3&l=548> (Erişim Tarihi: 22.06.2024).
- Karaçar, E. ve Göker, G. (2017). Orman içi rekreasyon alanlarının ekolojik açıdan incelenmesi. *Journal Of Recreation And Tourism Research*, 4(4), 35-42.
- Karadağ, A. ve Turut, H. (2013). Üniversite öğrencilerinin kentsel çevre algısı üzerine bir araştırma: İzmir örneği. *Coğrafi Bilimler Dergisi*, 11(1), 31-51.
- Karadağ, K., Yücel, M. A., ve Oğuzhan, A. (2024). Rekreasyonel faaliyetlere katılımı etkileyen faktörlerin incelenmesi: lojistik regresyon analizi. *Spormetre The Journal of Physical Education and Sport Sciences*, 22(2), 109-120.
- Karaküçük, S. ve Başaran, Z. (1996). Stresle başa çıkmada rekreasyon faktörü. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 1(4), 55-64.
- Karaküçük, S. (2005). *Rekreasyon boş zamanları değerlendirme(Beşinci Baskı)*. Gazi Kitabevi. Ankara.
- Karaküçük, S. ve Gürbüz, B. (2007). *Rekreasyon ve kentlileşme*. Gazi Kitabevi. Ankara.
- Karasar, N. (2008). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Nobel Yayınevi. Ankara.
- Kaya, M., ve Yılmaz, C. (2017). (Yaşlı, mutlu, huzurlu il) Sinop’un nüfus özellikleri. *Doğu Coğrafya Dergisi*, 22(38), 137-160.
- Kılbaş, Ş. (2010). *Rekreasyon: boş zamanı değerlendirme*. (Geliştirilmiş Dördüncü Baskı) Gazi Kitabevi. Ankara.
- Kesim, Ü. (2016). *İşyeri rekreasyonu*. S. Karaküçük (Ed.) *Rekreasyon Bilimi* (S. 127-155). Gazi Kitabevi. Ankara.
- Koçyiğit, M. ve Yıldız, M. (2014). Yerel yönetimlerde rekreasyon uygulamaları: Konya örneği. *International Journal Of Sport Culture And Science*, 2(Special Issue 2), 211-223.

- Korkut, A., Kiper, T. ve Kuran, O. (2017). Kentsel dönüşümde ekoloji duyarlı yaklaşım. *Artrium Dergisi*. Vol. 5, No.1, 14-26.
- KUZKA (2011). https://www.kuzka.gov.tr/icerik/dosya/www.kuzka.gov.tr_18_Lr1e55ol_Sinop_Merkez_Ilce_Analizi.Pdf. (Erişim Tarihi: 25.06.2024).
- KUZKA (2021). https://www.kuzka.gov.tr/icerik/dosya/www.kuzka.gov.tr_18_XN5K77RN_02-sinop.pdf, 2021. (Erişim Tarihi: 25.06.2024).
- KUZKA (2023). 2011 – 2013 Tr82 Düzey 2 Bölgesi (Sinop, Çankırı, Sinop) Bölge Planı.
- Lapa, T., Varol, R., Tuncel, E., Ağyar, E. ve Certel, Z. (2012). *Belediye'ye ait park alanlarını sportif amaçlı kullanan bireylerin katılımlarının ve beklentilerinin incelenmesi*: Bornova örneği. Antalya: I. Rekreatyon Araştırmaları Kongresi Bildiri Kitabı, 12(15), 851-865.
- Lauckner, H., Gallant, K., Akbari, M., Tomas, G., Pride, T. ve Hutchinson, S. (2022). Picturing recreation: newcomers' perspectives on experiences of recreation. *Journal Of International Migration And Integration*, 23(1), 1-23.
- Orman ve Su İşleri Bakanlığı, (2013). 10. Bölge Müdürlüğü Doğa Turizmi Master Planı.
- Özdemir, A. S., Güçer, E. ve Karaküçük, S. (2016). *Rekreatyon ve turizm*. S. Karaküçük (Ed.) *Rekreatyon Bilimi İçinde*, (S. 313-393). Gazi Kitabevi. Ankara.
- Öztürk, S., Önaç, A. K., ve Meydan, K. (2018). *Dönüşen kentlerde yerleşim ve rekreatyon alanlarının optimizasyonu*. III. Ulusal Karadeniz Ormancılık Kongresi Bildiri Kitabı. Kastamonu.
- Öztürk, Y. (2021). *Modern toplumda rekreatyon ihtiyacı ve fayda farkındalığı. rekreatyon ve turizm araştırmaları*. Çizgi kitabevi. İstanbul.
- Punch, K. F. (2005). *Sosyal araştırmalara giriş*, (Çev.) Bayrak D., Arslan H. B. ve Z. Akyüz, Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Seçkin, Y. Ç. ve Gökaşan, M. K. (2013). *Kentsel rekreatyon alanlarında spor ve aktivite ağı: Kadıköy örneği*. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü. İstanbul.
- SGK. (2017). <https://uyg.sgk.gov.tr/> (Erişim Tarihi: 25.06.2024).
- Sinop Arkeoloji Müzesi. (2022). <https://kvmgm.ktb.gov.tr/tr-44138/sinop-muze-mudurlugu.html> (Erişim Tarihi: 22.06.2024).
- Sinop İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, (2016). <http://sinop.ktb.gov.tr/> (Erişim Tarihi: 21.06.2024).
- Sinop İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, (2023). <http://sinop.ktb.gov.tr/> (Erişim Tarihi: 21.06.2024).
- Sinop Valiliği (2016). www.sinop.gov.tr/ekonomi (Erişim Tarihi: 19.06.2024).
- Sinop Valiliği. (2023). <http://www.sinop.gov.tr/> (Erişim Tarihi: 19.06.2024).
- Sinop Valiliği. (2024). <http://www.sinop.gov.tr/ilcelerimiz> (Erişim Tarihi: 21.06.2024).
- Sinop Valiliği Ticaret İl Müdürlüğü, (2019). Sinop İli Ekonomik Görünüm Raporu.
- Şenel, E. (2021). Boş zaman, rekreatyon ve turizm. *Insac Advances In Social And Education Sciences*, 91.
- Tarım ve Orman Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı, (2021). Tarımsal Yatırımcı Danışma Fonu. Ankara.
- Tarım ve Orman Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı Tarımsal Yatırımcı Danışma Fonu, Sinop Tarımsal Yatırım Rehberi, 2021. <https://www.tarimorman.gov.tr/sgb>. (Erişim Tarihi: 25.06.2024).
- TDK (Türk Dil Kurumu) (2024). Sözlük. <https://sozluk.gov.tr/> (Erişim Tarihi: 10.07.2024).

- TUİK. (2021). <https://data.tuik.gov.tr/bulten/index?p=adrese-dayali-nufus-kayit-sistemi-sonuclari-2023-49684> (Erişim Tarihi: 23.06.2024).
- Uçar, A., ve Şemşit, S. (2019). *Avrupa kentsel şartı bağlamında Türkiye'deki spor ve rekreasyon politikalarının analizi. Şehir ve şehir yönetimi*. Ed. Rasim Akpınar, Kamil Taşçı, Volkan İdris Sarı, Nobel Yayınevi. Ankara.
- Uslu, T. (2023). *Özgün zaman etkinliklerine rekreatif katılım ve kampüs rekreasyonu*. Duvar Yayınları. İzmir.
- Uzun, S., Uzun, A., Yılmaz, C. ve Zeybek, H. I. (2011). Erfelek çağlayanları, Sinop. *Doğu Coğrafya Dergisi*, 10(14), 331-348.
- Ünal, A. (2019). *Kırsal turizm-turist tercihleri ve memnuniyet*- Efe Akademi Yayınları. İstanbul.
- Yanık, G. (2019). *Yaşanabilir şehir kapsamında açık rekreasyon alanlarının CBS ile analizi: Adapazarı örneği*. Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Sakarya.
- Yayla, M. (2022). *Üniversite öğrencilerinin rekreasyonel engel tercih ve taleplerinin incelenmesi: Selçuk Üniversitesi Ali Akkanat kampüsü örneği*. Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Konya.
- Yıldırım, Ş. (2022). *Uluslararası rekreasyon işletmelerinde marka liderliğinin imaj uyumuna etkisi: starbucks coffee örneği*. Yüksek Lisans Tezi. Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Karaman.
- Yılmaz, C. (2004). *A very important foundation in socio-economic history of ayancık and its surroundings; the zingal company*, International Symposium on Earth System Science, (September 08-10, 2004), Proceeding, (793–800), İstanbul Üniversitesi, İstanbul.
- Yılmaz, C. (2011). Tarihi Sinop kalesi cezaevi. *Doğu Coğrafya Dergisi*, 14(22), 1-15.
- Yılmaz, H., Yılmaz, S., ve Yıldız, N. D. (2011). Kars kent halkının rekreasyonel talep ve eğilimlerinin belirlenmesi. *Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi*, 34(4).
- Yılmaz, C. (2012) *Sanayide yer seçimi ve küreselleşme: Ayancık-Zingal Örneği (Sinop)*, Ankara Üniv. Türkiye Coğ. Araştırma ve Uygulama Merkezi (Tücaum), VII. Coğrafya Sempozyumu, Bildiriler Kitabı, Ankara.
- Yurdakul, S. B. (2012). *Sinop ilinde kültürel çekicilikler ve turizm amaçlı kullanım olanakları*. Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çanakkale.
- Zorba, E., & Yermakhanov, B. (2022). Rekreasyonda yaşam kalitesi ve fiziksel aktivitenin yeri ve önemi. *Uluslararası Güncel Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 8(2), 443-459.

6. EKLER

6.1. Ek-1 Görüşme Formu

REKREATİF ALANLARIN YEREL HALK TARAFINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ; SİNOP İLİ ÖRNEĞİ

Sayın katılımcı bu çalışma bilimsel çalışmalara veri sağlamak amacıyla yürütülmektedir. Araştırma katılımcıların bilgileri kesinlikle gizli tutulacaktır ve bilimsel yayınlar dışında kullanılmayacaktır. Rekreatif alanlar; **çok amaçlı** salonlar, mescit, lokanta, kahvehane, çay bahçesi, büfe, parklar, bahçeler, sinema ve tiyatrolar, eğlence merkezleri, ören yerleri, tabiat parkları, mesire alanları, halı saha, güreş, tenis, yüzme, gokart ve benzeri spor alanları ve çocuk oyun parkları vb. yerlerden oluşmaktadır.

1. Cinsiyetiniz? ☐ Kadın ☐ Erkek
2. Medeni Durumunuz? ☐ Bekâr ☐ Evli
3. Yaşınız? ☐ 12-25 Yaş Arası ☐ 26-40 Yaş Arası ☐ 41-55 Yaş Arası
☐ 56 Yaş ve Üzeri
4. Eğitim Düzeyiniz? ☐ Lise ve altı ☐ Önlisans ☐ Lisans
☐ Lisansüstü
5. Mesleğiniz? ☐ Ev Hanımı ☐ Kamu Çalışanı ☐ Özel Sektör
☐ Emekli ☐ Öğrenci ☐ Diğer.....
6. Aylık Geliriniz Ne Kadar? ☐ 20.000 TL ve Altı ☐ 20.001 TL ve 40.000TL
☐ 40.001 TL ve Üzeri
7. Kaç çocuğunuz var? ☐ 1 Çocuk ☐ 2 Çocuk ☐ 3 Çocuk
☐ 4 ve üzeri Çocuk
8. Nerelisiniz? ☐ Sinop ☐ Diğer.....
9. Rekreatif alanları kullanma sürenizi haftalık(saat) olarak belirtiniz.
☐ 1-5 saat ☐ 6-10 saat ☐ 11-15 saat ☐ 16-20 saat ☐ 21 saat ve üzeri
10. Yaşadığınız ilde rekreatif (rekreasyon) alan sayısı kaç tane? Sizce rekreatif alan büyüklüğü yeterli mi?
11. Rekreatif alanlarda bulunan fiziki koşulları ve materyaller yeterli mi? Bakım-onarımı yapılıyor mu? Sizce nasıl olmalı?
12. Rekreatif alanları temizlik ve güvenlik bakımından yeterli buluyor musunuz? Sizce eksik ve olması gereken neler olmalı?
13. Rekreatif alanların çevre düzenlemesini nasıl buluyorsunuz? Sizce ağaçlandırma ve yeşillendirme yeterli mi?
14. Rekreatif alanlarda gerekli alt ve üst yapı olanaklarını nasıl değerlendiriyorsunuz? (Çeşme, tuvalet, oturma yerleri vb.)
15. Rekreatif alanlarda yürüyüş, koşu, spor yapma vb. imkânlar var mıdır? Olmasını talep ettiğiniz imkânlar var mı?
16. Rekreatif bir alan tasarlama imkânınız olsaydı; siz nasıl bir alan isterdiniz, detaylıca anlatınız?

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı : Seda KANLI

Yabancı Dili : İngilizce

Eğitim Durumu

Lisans : İstanbul Üniversitesi,

Yüksek Lisans : Sinop Üniversitesi, 2024

Mesleki Deneyim

İş Yeri : MEB, Öğretmen-2024